

Službeni list

Europske unije

C 315

Hrvatsko izdanje

Informacije i objave

Svezak 58.
23. rujna 2015.

Sadržaj

I. Rezolucije, preporuke i mišljenja

REZOLUCIJE

Parlamentarna skupština Euronesta

2015/C 315/01	Rezolucija o jačanju partnerstva između EU-a i istočnoeuropskih partnerskih zemalja preko Europskog instrumenta za susjedstvo za razdoblje 2014.–2020.	1
2015/C 315/02	Rezolucija o infrastrukturnoj suradnji između EU-a i zemalja Istočnog partnerstva: zajednički projekti u cestovnom, željezničkom i zračnom prometu	7
2015/C 315/03	Rezolucija o izazovima, potencijalu i novom angažmanu u suradnji u području energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora u okviru Istočnog partnerstva	11
2015/C 315/04	Rezolucija o kulturi i međukulturnom dijalogu u kontekstu Istočnog partnerstva	18
2015/C 315/05	Rezolucija o stogodišnjici genocida nad Armencima	23
2015/C 315/06	Rezolucija o ruskoj vojnoj agresiji protiv Ukrajine i hitno potrebnom mirnom rješenju sukoba	24

IV. Obavijesti

OBAVIJESTI INSTITUCIJA, TIJELA, UREDA I AGENCIJA EUROPSKE UNIJE

Parlamentarna skupština Euronesta

2015/C 315/07	Poslovnik usvojen 3. svibnja 2011. u Bruxellesu, izmijenjen 3. travnja 2012. u Bakuu, 29. svibnja 2013. u Bruxellesu i 18. ožujka 2015. u Erevanu	26
2015/C 315/08	Poslovnik stalnih odbora Parlamentarne skupštine Euronest koji je Parlamentarna skupština Euronest usvojila 3. svibnja 2011. te izmijenila 29. svibnja 2013. u Bruxellesu i 18. ožujka 2015. u Erevanu	40

I

(Rezolucije, preporuke i mišljenja)

REZOLUCIJE

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA EURONESTA

REZOLUCIJA ⁽¹⁾

o jačanju partnerstva između EU-a i istočnoeuropskih partnerskih zemalja preko Europskog instrumenta za susjedstvo za razdoblje 2014.–2020.

(2015/C 315/01)

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA EURONEST,

- uzimajući u obzir osnivački akt Parlamentarne skupštine Euronest od 3. svibnja 2011.,
 - uzimajući u obzir Zajedničku izjavu sa sastanka na vrhu Istočnog partnerstva održanog u Vilniusu 28. i 29. studenoga 2013.,
 - uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 12. ožujka 2014. o procjeni i uspostavi prioriteta za odnose Unije sa zemljama Istočnog partnerstva ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir Zajedničku komunikaciju Komisije i visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 20. ožujka 2013. naslovljenu „Europska politika susjedstva: rad na jačanju partnerstva”,
 - uzimajući u obzir Zakonodavnu rezoluciju Europskog parlamenta od 11. prosinca 2013. o prijedlogu Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Europskog instrumenta za susjedstvo ⁽³⁾,
 - uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 23. listopada 2013. o europskoj politici susjedstva: prema jačanju partnerstva – stajalište Europskog parlamenta o izvješćima o napretku za 2012. ⁽⁴⁾,
 - uzimajući u obzir rezolucije Europskog parlamenta o pregledu europske politike susjedstva i njezine istočne dimenzije te rezolucije o Republici Armeniji, Azerbajdžanskoj Republici, Republici Bjelarusu, Republici Gruziji, Republici Moldovi i Ukrajini,
 - uzimajući u obzir Zajedničku izjavu Europske unije i Republike Armenije koju su 29. studenoga 2013. u Vilniusu donijeli potpredsjednica Komisije/visoka predstavica Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku te armenski ministar vanjskih poslova i sigurnosne politike Edward Nalbandian,
- A. budući da je Istočno partnerstvo osnovano 2009. kao zajednički poduhvat Europske unije i njezinih istočnoeuropskih partnera čiji je cilj ubrzanje njihova političkog udruživanja i ekonomske integracije na temelju zajedničkih interesa, obveza, odgovornosti i zajedničkog vlasništva;
- B. budući da su se države koje sudjeluju u Istočnom partnerstvu međusobno obvezale na poštovanje temeljnih vrijednosti, demokracije, ljudskih prava, vladavine prava, dobrog upravljanja te načela tržišnog gospodarstva i održivoga razvoja;

⁽¹⁾ Donesena 17. ožujka 2015. u Erevanu, Armenija.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0229.

⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0567.

⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0446.

- C. budući da je sastanak na vrhu Istočnog partnerstva održan u studenome 2013. u Vilniusu obilježen brojnim postignućima, novim sporazumima i napretkom prema užoj suradnji, no taj su dojam pokvarile odluke nekih partnerskih zemalja o odustajanju od sporazuma o pridruživanju s EU-om, usprkos uspješnom završetku pregovora;
- D. budući da je odluka tadašnjeg predsjednika Ukrajine na sastanku na vrhu u Vilniusu bila okidač za masovne prosvjede na trgu Majdanu nakon kojih su tijekom 2014. u cijeloj zemlji uslijedila dramatična zbivanja, što se osobito odnosi na val prosvjeda u veljači u kojima su stotine Ukrajinaca izgubile život, nezakonito rusko pripajanje Krima u ožujku te, na proljeće, izbijanje novog sukoba u istočnoj Ukrajini, uz izravnu vojnu prisutnost Ruske Federacije i njezino pružanje potpore separatističkim snagama, u kojem je šest tisuća ljudi izgubilo život;
- E. budući da su EU, s jedne strane, i Gruzija, Moldova i Ukrajina, s druge strane, potpisali i potom ratificirali bilateralne sporazume o pridruživanju, uključujući uspostavu područja detaljne i sveobuhvatne slobodne trgovine, usprkos izravnom političkom, vojnom i ekonomskom pritisku Ruske Federacije;
- F. budući da su EU i Bjelarus počeli pregovarati o sporazumima o pojednostavljenju viznog režima i ponovnom prihvatu, čime bi se potaknuli kontakti među ljudima; budući da će, međutim, nastavak političkog i gospodarskog dijaloga između EU-a i Bjelarusu ovisiti o bezuvjetnom puštanju svih preostalih bjelaruskih političkih zatvorenika te njihovoj potpunoj rehabilitaciji u pogledu političkih i građanskih prava;
- G. budući da su sve partnerske zemlje osim Bjelarusu suočene sa separatizmom i teritorijalnim sporovima u kojima je Rusija ili izravno uključena ili vrši znatan utjecaj;
- H. budući da su na teritoriju Gruzije i Moldove uspostavljeni ilegalni separatistički režimi; budući da je poluotok Krim u Ukrajini pripojila Rusija te budući da u jugoistočnoj Ukrajini i dalje traju oružani sukobi između separatista i službenih snaga Kijeva;
- I. budući da je za partnerske zemlje i njihova gospodarstva neophodan pristup tržištu EU-a, ali i tržištima susjednih euroazijskih zemalja, osobito Rusije; budući da određeni industrijski sektori partnerskih zemalja i dalje ovise o proizvodnim lancima iz doba Sovjetskog Saveza, zahvaljujući kojima su gospodarski povezani s Ruskom Federacijom; budući da proširenje carinske unije Ruske Federacije, Kazahstana i Bjelarusu na druge partnerske zemlje i Euroazijsku ekonomsku uniju ne treba promatrati kao konkurentne projekte gospodarskoj komponenti Istočnog partnerstva, pod uvjetom da partnerske zemlje mogu slobodno birati kojoj se organizaciji pridružiti; budući da su za poboljšanje suradnje i usklađenosti dvaju gospodarskih područja potrebni napor kako bi zemlje Istočnog partnerstva mogle u potpunosti iskoristiti svoj potencijal;
- J. budući da je EU u travnju i srpnju 2014. uveo restriktivne mjere protiv Rusije te ih u rujnu 2014. osnažio kako bi potaknuo Rusiju da prestane povlačiti avanturističke i agresivne poteze kojima se krše suverenitet i teritorijalna cjelovitost Ukrajine te destabilizira istok zemlje;
- K. budući da je u kolovozu 2014., u znak odmazde protiv restriktivnih mjera EU-a i potpisivanja sporazumâ o pridruživanju, Rusija odlučila uvesti embargo na poljoprivredne i prehrambene proizvode iz EU-a, drugih zapadnih i nekih partnerskih zemalja;
- L. budući da je 2014. bila prva godina obnovljenog programskog i financijskog okvira za provedbu europske politike susjedstva EU-a, konkretno njezine istočne dimenzije, do 2020.;

Prva postignuća Istočnog partnerstva kao temelj za otvaranje novih mogućnosti u razdoblju 2014.–2020.

1. naglašava da je od svog početka 2009. Istočno partnerstvo ostvarilo brojna konkretna i opipljiva postignuća koja su koristila i društvima EU-a i partnerskih zemalja te su se odrazila u brojnim sporazumima na različitim razinama političke, gospodarske i kulturne suradnje koji uz dovoljnu podršku svih uključenih strana imaju velik potencijal za poboljšanje;

2. pozdravlja činjenicu da su sudionici sastanka na vrhu u Vilniusu ponovno istaknuli svoju temeljnu predanost načelima Istočnog partnerstva, i to prvenstveno vladavini prava, poštovanju ljudskih prava i temeljnih sloboda te demokraciji; naglašava da ta načela valja poštovati;
3. slaže se sa sudionicima sastanka na vrhu u Vilniusu koji smatraju da bi u skladu s načelom diferencijacije svaki partner trebao slobodno i suvereno odlučivati o rasponu svojih ambicija i ciljeva koje želi ostvariti u svom odnosu s EU-om i u okviru Istočnog partnerstva; s tim u vezi podsjeća da je Istočno partnerstvo dobrovoljni projekt koji poštuje slobodan izbor suverenih zemalja koje u njemu sudjeluju te učvršćuje njihove odnose, što bi njima, ali i cijeloj Europi, trebalo koristiti u pogledu stabilnosti i blagostanja;
4. pozdravlja potpisivanje sporazuma o pridruživanju, uključujući uspostavu područja detaljne i sveobuhvatne slobodne trgovine, između EU-a i Ukrajine, Moldove i Gruzije; poziva države članice EU-a da što prije ratificiraju te sporazume; naglašava važnost cjelovite provedbe tih sporazuma i usvajanja relevantnih reformi u svim područjima u kojima je to potrebno, kako bi se izbjegli socijalni i ekološki damping; poziva sve strane da nastave s reformama u skladu s Planom o pridruživanju te poziva Komisiju i države članice EU-a da ponude pomoć u provedbi tih reformi; potiče države članice EU-a da podijele svoje bogato iskustvo u uspostavljanju demokratskih sustava i provedbi reformi koje se temelje na poštovanju temeljnih vrijednosti i vladavine prava, osobito one države članice koje se mogu osloniti na svoje iskustvo integracije u EU i bliske odnose s partnerskim zemljama; poziva vlade partnerskih zemalja koje su ratificirale sporazume o pridruživanju s EU-om, uključujući uspostavu područja detaljne i sveobuhvatne slobodne trgovine, da organiziraju javne rasprave i informativne kampanje, uključujući na lokalnoj razini, uz aktivno sudjelovanje organizacija civilnog društva, uključujući nacionalne platforme Foruma civilnog društva, s obzirom na to da je za njihov uspjeh presudno dubinsko razumijevanje sadržaja i učinka navedenih sporazuma;
5. osuđuje izravnu i neizravnu vojnu agresiju Rusije u istočnoj Ukrajini te nezakonito pripajanje Krima kao odgovor na suverenu odluku Ukrajine o kretanju u smjeru europske budućnosti; poziva Rusku Federaciju da poštuje međunarodno priznat suverenitet Ukrajine, povuče svoje snage, prestane pružati podršku separatističkim snagama na istoku Ukrajine, poštuje brojne međunarodne multilateralne i bilateralne sporazume, uključujući Povelju UN-a, Helsinški završni akt i Memorandum iz Budimpešte iz 1994., kojima se poziva na diplomatsko rješavanje svih kriza te izbjegavanje svih oblika oružane agresije ili interveniranja u drugim državama; poziva Rusiju da okonča informacijski rat čiji je cilj pobuditi etničku mržnju između Rusa i Ukrajinaca; zahtijeva potpunu suradnju svih strana tijekom istrage obaranja zrakoplova na letu MH17 te ističe da odgovorne treba izvesti pred lice pravde; nadalje, osuđuje trgovinska ograničenja koja je Rusija uvela protiv EU-a i nekoliko partnerskih zemalja; podupire restriktivne mjere koje je EU poduzeo protiv Rusije i ustraje u tome da ih treba zadržati dok se god Rusija ne bude pridržavala sporazuma iz Minska ili ne zauzme konstruktivno stajalište o mirnom okončanju sukoba u istočnoj Ukrajini; osuđuje nezakonite, neustavne i nelegitimne izbore održane u područjima Donjecka i Luhanska, pod kontrolom separatista, koje je Rusija priznala, a koji su prijetnja jedinstvu Ukrajine i mirovnom procesu; potiče ruske vlasti da smjesta oslobode Nadiju Savčenko, otetu i nezakonito zatvorenu u Rusiji;
6. osuđuje potpisivanje sporazuma o savezništvu i strateškom partnerstvu između Ruske Federacije i Abhazije 24. studenoga 2014. te namjeru Rusije da 2015. potpiše sporazum o pojačanoj suradnji s odcijepljenom regijom Činvalom; naglašava da su ti potezi ozbiljna prijetnja stabilnosti i sigurnosti u regiji, uzrokuju zamjetan rizik koji utječe na pokušaje normalizacije odnosa između Gruzije i Ruske Federacije te podrivaju Međunarodnu raspravu u Ženevi; poziva Rusku Federaciju da poštuje temeljna načela međunarodnog prava, teritorijalnu cjelovitost Gruzije te sporazum o prekidu vatre između Gruzije i Rusije iz 2008.;
7. naglašava da EU snosi odgovornost jasnog definiranja mogućnosti koje želi ponuditi kao odgovor na ambicije i europsku perspektivu partnerskih zemalja; izražava žaljenje zbog činjenice da Rusija zasad doživljava te ambicije i Istočno partnerstvo isključivo kao prijetnju svojoj geopolitičkoj sferi utjecaja; napominje da carinska unija i Ugovor o Euroazijskoj ekonomskoj uniji koji je stupio na snagu u siječnju 2015. podrazumijevaju projekt ekonomske integracije država članica koji nije u skladu sa sporazumima o pridruživanju i njihovim trgovinskim elementima (područja detaljne i sveobuhvatne slobodne trgovine); poziva Rusku Federaciju da se suzdrži od gospodarskog pritiska i prijetnji u pogledu sigurnosti i opskrbe energijom te da poštuje pravo susjednih država da slobodno odlučuju o svojoj političkoj i gospodarskoj sudbini; ponovno poziva Rusku Federaciju na mirno okončanje sukoba za pregovaračkim stolom;

8. smatra da osnivanje carinske unije i potpisivanje Ugovora o Euroazijskoj ekonomskoj uniji koji je stupio na snagu u siječnju 2015., nadahnutog načelima Europske unije, mogu imati koristan učinak na partnerske zemlje dok ih god Ruska Federacija ne prisiljava na sudjelovanje vršenjem gospodarskog pritiska i prijeteci njihovoj sigurnosti i opskrbi energijom te dok im dopušta da slobodno odlučuju o svojoj političkoj i gospodarskoj sudbini; napominje da nove strukture nisu usklađene sa sporazumima o pridruživanju i uspostavom područja detaljne i sveobuhvatne trgovine te naglašava potrebu za iznalaženjem načina suradnje i komunikacije u budućnosti jer će u svakom slučaju biti potrebno zajamčiti dobre odnose među zemljama na obje strane, uključujući trgovinske odnose;
9. napominje potencijal Europskog instrumenta za susjedstvo kao poticaj za bolju suradnju sa zemljama koje tek trebaju potpisati sporazume o pridruživanju s EU-om te poziva da se u tom pogledu ponovno ulože naponi;
10. vjeruje da bi sastanak na vrhu Istočnog partnerstva najavljen za svibanj 2015. u Rigi trebao obilježiti jačanje Istočnog partnerstva, koje odlikuju snažnije političke i gospodarske veze između EU-a i partnerskih zemalja te produbljeni i poboljšani bilateralni i multilateralni odnosi među svim partnerima; poziva EU i partnerske zemlje da ostanu dosljedne u ostvarivanju prvotne vizije Istočnog partnerstva i da se pritom usredotoče na provedbu reformi koje donose promjene u društvima i osnažuju povezanost njihovih naroda;
11. prepoznaje političko udruživanje, demokratske reforme, ljudska prava i temeljne slobode, povećanje kapaciteta javnih institucija, neovisnost pravosuđa, borbu protiv korupcije, poboljšanje energetske sigurnosti i kontakata među ljudima te suradnju u obrazovanju kao ključna prioritetna područja u koja EU i njegovi partneri trebaju uložiti više truda i zajamčiti rezultate na sastanku na vrhu u Rigi;
12. poziva EU da bez odgode i u slučaju ispunjenja svih uvjeta uvede bezvizni režim za kratkoročna putovanja za one partnerske zemlje koje su se obvezale na akcijske planove za liberalizaciju viznog režima i provele ih; naglašava važnost pokretanja akcijskih planova za liberalizaciju viznog režima s onim partnerskim zemljama koje su dokazano napredovale u provedbi sporazuma s EU-om o olakšavanju dobivanja viza i ponovnom prihvatu; ističe važnost suradnje na viznim režimima i partnerstvima za mobilnost kao načinu približavanja društava i širenja među građanima osjećaja pripadnosti zajednici s istim vrijednostima;
13. naglašava da će bliža suradnja EU-a i partnerskih zemalja ovisiti o opipljivim rezultatima demokratskih reformi i kvaliteti vladavine prava, kao i o pozitivnom razvoju događaja u upravljanju državnim institucijama, područjima političkog života i pravosuđa; u tom smislu napominje da su neke partnerske zemlje sklone sukobima između vlade i oporbe, što je vrijedno osude; potiče vlade da se suzdrže od političke osvete i selektivnog provođenja pravde te da na odgovarajući način riješe probleme koji su izazvali zabrinutost Europskog parlamenta, Ureda za demokratske institucije i ljudska prava OEES-a i drugih međunarodnih institucija;
14. preporučuje da EU i partnerske zemlje u programima koje zajedno osmišljavaju i provode zauzmu pristup koji je više strateški i usmjereniji na rezultate; smatra da bi sastanci ministara trebali biti mjesto rasprave o strategijama sektorske suradnje te da platforme Istočnog partnerstva i njihove stručne skupine trebaju biti aktivnije u predlaganju, osmišljavanju i revidiranju tih strategija;
15. naglašava važnost poboljšanja programa suradnje i razmjene usmjerenih na mlade, studente, znanstvenike i istraživače u okviru Istočnog partnerstva; sa zadovoljstvom primjećuje da novi programi EU-a u tom području, Erasmus+ i aktivnosti programa Marie Skłodowska-Curie u sklopu okvirnog istraživačkog programa Obzor 2020., nude više prilika za povećanje mobilnosti istraživača i stipendija za mlade u partnerskim zemljama; pozdravlja uspjeh sjednica Euronest Scola i Foruma mladih vođa Istočnog partnerstva prvi put održanih 2013. i 2014. te preporučuje da se takve sjednice redovito organiziraju; potiče, nadalje, uvođenje zajedničkih sustava dodjele bespovratnih sredstava za kulturni razvoj i zajedničke kulturne događaje te predlaže izdavanje zajedničke mjesečne brošure na engleskom i na jezicima partnerskih zemalja kojom bi se njihovi stanovnici izravno informirali o Europskoj uniji i europskoj misli te koja bi pružala jasne informacije o odnosima tih partnerskih zemalja s EU-om;

Ostvarivanje ciljeva Istočnog partnerstva provedbom novog Europskog instrumenta za susjedstvo za 2014.–2020.

16. pozdravlja donošenje Europskog instrumenta za susjedstvo za razdoblje od 2014. do 2020., uzimajući u potpunosti u obzir istočnu dimenziju europske politike susjedstva, koji bi trebao donijeti konkretan i vidljiv napredak za dotično stanovništvo;
17. izražava žaljenje zbog dubokih rezova u proračunu Europskog instrumenta za susjedstvo u usporedbi s prvobitnim prijedlogom Komisije; poziva na bolji dijalog s povjerenikom nadležnim za europsku politiku susjedstva kako bi se oskudna sredstva što bolje upotrijebila; smatra da treba održati ravnotežu između istočnog i južnog dijela Europskog instrumenta za susjedstvo, gdje je 40 % ukupnih dodijeljenih sredstava za suradnju namijenjeno istočnoj regiji; poziva Komisiju da pomogne partnerskim zemljama u poboljšanju administrativnih kapaciteta kako bi se u potpunosti iskoristile mogućnosti financiranja u okviru Europskog instrumenta za susjedstvo;
18. napominje da je potrebna uravnoteženija raspodjela sredstava među partnerskim zemljama i pritom priznaje da istočni partneri trebaju podnositi kvalitetnije projektne prijedloge; smatra da je ključno da Komisija i partnerske vlade potiču i podržavaju više lokalnih aktera kad je riječ o podnošenju zahtjeva i primanju potpore iz Europskog instrumenta za susjedstvo za njihove projekte;
19. ističe važnost načela vlasništva i međusobne odgovornosti u oblikovanju i provedbi programa po zemljama u okviru Europskog instrumenta za susjedstvo; smatra da je uspjeh djelomično povezan s dogovorenim i međusobno obvezujućim dužnostima EU-a i partnerskih zemalja;
20. preporučuje da se, za razliku od razdoblja 2007.–2013., ulože veći naponi u pružanje pomoći partnerskim zemljama u provedbi novog zakonodavstva i konsolidaciji reformi potrebnih za osnaživanje demokracije i vladavine prava u skladu sa zakonodavstvom i normama EU-a; podsjeća da je prije povećanja pomoći EU-a potreban vjerodostojan uspjeh u takvoj provedbi;
21. poziva Komisiju i partnerske zemlje da odrede ograničen broj prioriteta u okviru nacionalnih akcijskih planova i multinacionalnih regionalnih programa za 2014. i 2015. kako bi se što više povećao njihov učinak i ostvarili opipljivi i mjerljivi rezultati;
22. poziva Komisiju da pripremi sveobuhvatnu strategiju za odnose s Bjelarusom čiji je cilj poticanje međusobnog razumijevanja te modernizacije i demokratizacije zemlje; smatra da takva strategija treba obuhvaćati prioriteta područja za reforme u Bjelarusu koje se odnose na poboljšanje odnosa i učinkovitu suradnju u okviru europske politike susjedstva te se treba temeljiti na načelu „više za više“;
23. smatra pozitivnima odredbe koje se odnose na provedbu Europskog instrumenta za susjedstvo, a koje se oslanjaju na prilagođen pristup utemeljen na poticajima; smatra da su primjereno nadahnute načelom „više za više“, čija je primjena dosad bila ograničena; naglašava da načelo „više za više“ podrazumijeva i načelo „manje za manje“, koje treba na odgovarajući način primijeniti ako dotične zemlje ne budu voljne provesti potrebne reforme; međutim, mišljenja je da valja očuvati regionalnu perspektivu, osobito poboljšanjem multilateralnih kontakata te prekograničnih platformi i projekata suradnje; pozdravlja, u tom smislu, činjenicu da se 10 % proračuna Europskog instrumenta za susjedstvo preko multinacionalnih krovnih programa dodjeljuje partnerskim zemljama koje pokazuju znakove napretka prema uspostavljanju i konsolidiranju stabilne i održive demokracije te u provedbi dogovorenih reformi koje doprinose tom cilju;
24. sa zadovoljstvom primjećuje da će se iznos odobrenih sredstava u okviru Europskog instrumenta za susjedstvo namijenjen pojedinačnim nacionalnim akcijskim planovima moći razlikovati do 20 %, što omogućava veću diferencijaciju u provedbi Europskog instrumenta za susjedstvo;
25. preporučuje da naponi partnerskih zemalja prema usklađivanju sa zakonodavstvom i normama EU-a budu popraćeni odgovarajućom tehničkom pomoći EU-a kako bi se zajamčilo neometano i postupno preuzimanje svih relevantnih dijelova pravne stečevine EU-a te donijela konkretna i vidljiva korist gospodarstvima i stanovništvima;

26. naglašava da je potrebno da pomoć EU-a bude usmjerena na smanjenje regionalnih gospodarskih i socijalnih razlika u partnerskim zemljama, s obzirom na to da su projekti prečesto usredotočeni na jednu regiju ili glavni grad, dok ljudi iz udaljenijih područja nemaju koristi od njih i uglavnom ostaju neupoznati s vrijednostima procesa integracije u EU;
 27. poziva EU i države članice da provedu politike suradnje i potpore partnerskim zemljama dosljedno i učinkovito te u skladu s drugim međunarodnim i nacionalnim donatorima; snažno ih potiče da zajedno osmišljavaju aktivnosti i projekte u partnerskim zemljama; poziva na bolju suradnju i veću sinergiju među projektima financiranim Europskim instrumentom za susjedstvo, drugim instrumentima koje financira EU i programima EU-a u kojima mogu sudjelovati zemlje Istočnog partnerstva te naglašava da iskušani formati poput konferencija donatora i ulagača, radnih skupina i komunikacije između delegacija EU-a i veleposlanstava država članica ne smiju iz vida izgubiti dogovorene ciljeve politika;
 28. naglašava značajnu ulogu koju civilno društvo ima u doprinosu političkom dijalogu i procesima demokratskih reformi u partnerskim zemljama; preporučuje da se politička predanost EU-a civilnom društvu u partnerskim zemljama odrazi u svim programima Europskog instrumenta za susjedstvo;
 29. poziva parlamente država Istočnog partnerstva da doprinesu raspravi i podignu razinu svijesti javnosti o aktualnim procesima i glavnim postignućima okvira novog Europskog instrumenta za susjedstvo za razdoblje od 2014. do 2020. u odnosu na poboljšanje vidljivosti programa EU-a u svojim državama;
 30. nalaže svojim supredsjednicima da ovu Rezoluciju prosljede predsjedniku Europskog parlamenta, Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije/visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, povjereniku za europsku susjedsku politiku i pregovore o proširenju, Europskoj službi za vanjsko djelovanje, vladama i parlamentima država članica EU-a te istočnoeuropskim partnerskim zemljama.
-

REZOLUCIJA ⁽¹⁾**o infrastrukturnoj suradnji između EU-a i zemalja Istočnog partnerstva: zajednički projekti u cestovnom, željezničkom i zračnom prometu**

(2015/C 315/02)

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA EURONEST,

- uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 23. listopada 2013. o europskoj politici susjedstva: prema jačanju partnerstva. Stajalište Europskog parlamenta o izvješćima za 2012.,
- uzimajući u obzir rezolucije Europskog parlamenta o pregledu Europske politike susjedstva i njezine istočne dimenzije i rezolucije o Armeniji, Azerbajdžanu, Bjelarusu, Gruziji, Moldovi i Ukrajini;
- uzimajući u obzir Zajedničku izjavu sa sastanka na vrhu o Istočnom partnerstvu (Vilnius, 28. – 29. studenog 2013.) – Istočno partnerstvo: put prema naprijed,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije upućenu Vijeću i Europskom parlamentu naslovljenu „EU i susjedne regije: novi pristup prometnoj suradnji” (COM(2011) 0415) i plan Komisije za promet u susjednim zemljama Europske unije kojima se obuhvaća sektor zrakoplovstva, promet pomorskim brodovima i unutarnjim vodama, cestovni i željeznički promet i infrastrukturne veze,
- uzimajući u obzir Zajedničku izjavu o budućnosti prometne suradnje Istočnog partnerstva ministara prometa u državama članicama EU-a i partnerskim zemljama Istočnog partnerstva i predstavnika Europske komisije,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća o prometnoj suradnji sa susjednim regijama EU-a donesene na 3116. sastanku Vijeća za promet, telekomunikacije i energetiku,
- uzimajući u obzir Bijelu knjigu Europske komisije iz 2011. pod naslovom „Plan za jedinstveni europski prometni prostor – ususret konkurentnom prometnom sustavu u kojem se učinkovito gospodari resursima”,
- uzimajući u obzir popis prioriternih infrastrukturnih projekata o regionalnoj prometnoj mreži Istočnog partnerstva koji je potvrđen na sastanku ministara prometa EU-a i zemalja Istočnog partnerstva 9. listopada 2013. u Luxembourg, u
- uzimajući u obzir potpisivanje sporazuma o pridruživanju između EU-a i Ukrajine, Moldove i Gruzije,
- uzimajući u obzir učinkovitost pomorske i riječne plovidbe kao sustava za prijenos robe, povezivanje ljudi i razvoj bolje integracije tržišta,
- 1. naglašava da je promet ključan za napredak Europe jer omogućuje učinkovitu distribuciju robe i slobodno putovanje građana; podsjeća da je Europa važan politički i gospodarski partner zemljama Istočnog partnerstva te da bi pojačana suradnja u sektoru prometa mogla tim zemljama znatno pomoći u jačanju gospodarstva i političke stabilnosti; naglašava da će građani i poduzeća u EU-u i susjednim regijama imati izravne koristi od bolje prometne suradnje čiji je cilj smanjiti vrijeme i resurse koji su potrebni za prijenos robe, usluga i putnika te da bolja integracija tržišta također može pomoći u stvaranju novih tržišnih mogućnosti kako za poduzeća u EU-u tako i za ona u susjednim regijama;

⁽¹⁾ Donesena 17. ožujka 2015. u Erevanu u Armeniji.

2. smatra da se bolje prometne veze mogu ostvariti poboljšanom prometnom infrastrukturom i većom integracijom tržišta kojima bi se postiglo nesmetano putovanje putnika i učinkovit i siguran prijevoz robe, uzimajući u obzir poseban zemljopisni položaj zemalja Istočnog partnerstva; u tom se smislu nada da će doći do jasnog povezivanja prometne politike zemalja Istočnog partnerstva i strategije Europa 2020.;
3. naglašava da čvršća integracija prometnih tržišta EU-a i njegovih istočnih partnera ovisi o volji i spremnosti svake zemlje te je uvjetovana napretkom susjednih zemalja u primjeni standarda jednakih onima u EU-a u područjima sigurnosti, zaštite, okoliša i socijalnih pitanja; poziva EU da pruži svu potrebnu tehničku podršku i savjetovanje te da ne pribjegava protekcionizmu;
4. naglašava da još uvijek postoji veliki nerazmjer između prometne infrastrukture istočnih i zapadnih dijelova Europe, što je pitanje koje se treba riješiti, i da je na europskom kontinentu potrebno postići veću homogenost kada je riječ o prometnoj infrastrukturi;
5. podsjeća da prometno zagušenje predstavlja veliki problem, posebno u cestovnom i zračnom prometu; naglašava potrebu za rješavanjem problema velikog broja uskih grla u europskom prometu kako bi građani mogli putovati te kako bi se mogao obavljati prijenos roba i usluga u gospodarske svrhe, istodobno vodeći računa o ograničenjima koja nameću resursi i zaštita okoliša;
6. uzima u obzir usvajanje novih smjernica za mrežu TEN-T kojima se stvara osnovna i sveobuhvatna mreža strateške europske infrastrukture u istočnim i zapadnim dijelovima Europske unije i time oblikuje jedinstveni europski prometni prostor; poziva Europsku komisiju da razmotri mogućnost spajanja osnovne mreže TEN-T s prometnom mrežom zemalja Istočnog partnerstva;
7. poziva Komisiju da provede i objavi, zajedno s vladama zemalja Istočnog partnerstva, zajedničku studiju procjene prometne infrastrukture te čvorišta i veza od zajedničkog interesa kojom bi se mogli stvoriti sveobuhvatni temelji za buduće zajedničke projekte;
8. uzima na znanje povećani pritisak na javna sredstva za financiranje infrastrukture; naglašava da je potreban novi pristup financiranju i određivanju cijena temeljen na javnom i privatnom partnerstvu koji će lokalnim zajednicama omogućiti da se udruže sa zainteresiranim privatnim akterima i vladinim agencijama i da iskoriste međunarodna sredstva za stvaranje prijevoznih sredstava od kojih će sve uključene strane imati koristi; poziva države članice EU-a i zemlje Istočnog partnerstva da razmjene najbolje prakse i povećaju suradnju na tom području;
9. uviđa da je važno dodatno poboljšati ulagačku klimu u zemljama Istočnog partnerstva radi privlačenja ulaganja iz država članica EU-a u sektor cestovnog, željezničkog, pomorskog i zračnog prometa kojima će se podržati razvoj njihove infrastrukture, integracije zemalja Istočnog partnerstva i država članica EU-a te usvajanje standarda EU-a i razvoj kapaciteta u zemljama Istočnog partnerstva;
10. poziva Komisiju i vlade zemalja Istočnog partnerstva da u buduće trgovinske sporazume uključe načelo olakšanja prometa;
11. naglašava da bi reforme prometnog sektora u zemljama Istočnog partnerstva trebale osigurati veću sukladnost s prometnim standardima EU-a; smatra da bi se trebali završiti pregovori o sporazumima o zračnim uslugama između EU-a i zemalja Istočnog partnerstva s onim zemljama s kojima su ti pregovori već započeti te se u tom smislu nada da će slični pregovori uskoro započeti i s ostalim zemljama Istočnog partnerstva; vjeruje da bi reforma politika trebala poboljšati pomorsku sigurnost i zaštitu, da bi zastave plovila trebalo unaprijediti u skladu s Pariškim memorandumom o nadzoru države luke te da bi partnerske zemlje trebale pokazati bolje rezultate u sigurnosti cestovnog prometa kao i da poduzimaju konkretne korake za poboljšanje interoperabilnosti željezničkog sustava s EU-om; smatra da bi prometne veze s EU-om trebalo poboljšati boljim planiranjem mreža i radom na prioritetnim infrastrukturnim projektima koji pomažu u spajanju partnerskih zemalja s transeuropskom prometnom mrežom; potiče partnerske zemlje da obnove postojeće ceste i sagrade nove;

12. uzima na znanje zatvorene granice koje postoje unutar teritorija zemalja Istočnog partnerstva kao i teškoće u komunikaciji onih zemalja koje nemaju izravan pristup moru te u tom smislu poziva da EU-a da svoj doprinos otvorenijim i pristupačnijim načinima komunikacije pokretanjem konkretnih projekata;
13. naglašava da bi projekt jedinstvenog europskog neba koji je trenutačno u fazi razvoja također trebalo proširiti tako da obuhvaća susjedne zemlje EU-a, a priznavanje zakonodavstva EU-a i načela imenovanja EU-a trebalo bi biti minimalan uvjet za to; naglašava da je cilj jedinstvenog europskog neba povećati sigurnost i smanjiti kašnjenja, troškove i emisije te da su susjedne zemlje spremne oformiti ili se uključiti u funkcionalne blokove zračnog prostora s državama članicama EU-a, što je dio postupnog pristupa stvaranju jedinstvenog europskog neba; poziva zemlje Istočnog partnerstva da doprinesu nesmetanom radu zračnih veza između EU-a i zemalja Istočnog partnerstva te unutar teritorija Istočnog partnerstva;
14. podsjeća da cestovni promet ima ključnu ulogu u trgovini s onim zemljama Istočnog partnerstva s kojima EU dijeli kopnenu granicu; međutim, naglašava da su složeni administrativni postupci na graničnim prijelazima i dalje prepreka učinkovitom protoku robe između EU-a i njegovih istočnih susjeda te se na graničnim prijelazima zbog neusklađenih administrativnih postupaka u prosjeku gubi 40 % ukupnog vremena predviđenog za prijevoz; naglašava da je pojednostavljivanje postupaka na graničnim prijelazima stoga ključno za poticanje trgovine zahvaljujući skraćenoj vremena i smanjenju troškova te da bi dijeljenje iskustava stečenih nakon provođenja učinkovitih reformi na tom području bilo korisno zemljama Istočnog partnerstva;
15. skreće pozornost na činjenicu da je smrtnost uzrokovana ozljedama u cestovnom prometu znatno veća u zemljama Istočnog partnerstva no što iznosi prosjek EU-a te je stoga pitanje cestovne sigurnosti u zemljama Istočnog partnerstva od izravne važnosti za EU; naglašava da povećanje cestovne sigurnosti provođenjem osposobljavanja, dijeljenjem najboljih praksi, podizanjem svijesti i promicanjem sigurnije cestovne infrastrukture, uključujući sigurno parkiranje, predstavlja prioritet za suradnju i financijsku pomoć EU-a u odnosu na susjedne zemlje; potiče Europsku komisiju da istraži mogućnost da se usluge zajedničkih inteligentnih prometnih sustava na razini cijelog EU-a prošire na zemlje Istočnog partnerstva;
16. sa zadovoljstvom napominje da je nekoliko zemalja Istočnog partnerstva pokazalo interes za povećanim pristupom tržištu cestovnog prometa EU-a te smatra da bi EU trebao iskoristiti svoju vanjsku nadležnost u ovom području kako bi se povećala integracija tržišta s tim zemljama; u tom smislu poziva Komisiju da pažljivo prati zemlje partnere kako bi se uvjerila da provode i primjenjuju relevantne sigurnosne, zaštitne, okolišne i socijalne standarde te kako bi osigurala da države članice ne pribjegavaju protekcionističkim mjerama; smatra da bi glavni cilj takve inicijative trebalo biti postupno uklanjanje kvantitativnih ograničenja u zamjenu za provedbu standarda kojima se jamči kvaliteta usluga cestovnog prometa između EU-a i zemalja Istočnog partnerstva, što je ideja koja ne postoji u trenutnim bilateralnim odredbama;
17. naglašava da su otvoreni, pravedni, nediskriminirajući, transparentni i učinkoviti sustavi naplate korištenja željezničkom infrastrukturom uz koridore između EU-a, njegovih istočnih susjeda, Bliskog istoka i Azije nužni kako bi se iskoristio puni potencijal željezničkog teretnog prometa (uključujući obnovu postojećih željeznica i gradnju novih i učinkovitijih); potiče regionalnu suradnju na tom području i s razočaranjem napominje da su nedostatak interoperabilnih željezničkih sustava, nedostatak tehnologija i loše stanje željezničkih vozila fizičke prepreke za rast trgovine i prijevoza tereta; naglašava da se učinkovitost željezničkog putničkog prometa može povećati boljom suradnjom na graničnim prijelazima, bez potrebe za znatnim infrastrukturnim ulaganjima;
18. potiče promoviranje vozila s niskom emisijom ugljika i infrastrukturom za alternativna goriva kako bi se smanjila potrošnja fosilnih goriva, a time smanjio i utjecaj prometa na okoliš;

19. naglašava da treba nastaviti s reformama kojima je cilj željeznički sektor zemalja Istočnog partnerstva približiti standardima EU-a (sigurnosnim, zaštitnim, ekološkim, društvenim i interoperabilnim) jer to neće samo koristiti prometu putnika i tereta, već će i privući više ulaganja u željeznički sektor; naglašava da velika potreba za modernizacijom željezničkih vozila u susjednim zemljama stvara nove tržišne mogućnosti za poduzeća iz EU-a; naglašava da su spomenute reforme preduvjet za svako otvaranje tržišta u budućnosti;
 20. poziva EU da dijeljenjem informacija o razvoju nacionalnih sigurnosnih programa za civilno zrakoplovstvo i najboljih praksi o provedbi i kontroli kvalitete mjera sigurnosti zračnog prometa pomogne u postizanju usklađenosti; naglašava da se međunarodni standardi sigurnosti zračnog prometa koje je utvrdila Međunarodna organizacija civilnog zrakoplovstva (ICAO) moraju u potpunosti provesti te ističe da se regulatorna konvergencija u regiji koja nadilazi međunarodne standarde može olakšati povećanjem znanja i provedbom odredbi o zrakoplovnoj sigurnosti Europske konferencije civilnog zrakoplovstva (ECAC) i načela utvrđenih u primarnom zakonodavstvu EU-a;
 21. ističe da bi zemlje Istočnog partnerstva trebale biti buduće korisnice u okviru Istraživačkog programa upravljanja jedinstvenim europskim zračnim prometom (SESAR) čiji je cilj modernizirati kontrolu zračnog prometa u Europi te da bi zemljama Istočnog partnerstva koje žele modernizirati svoje sustave upravljanja zračnim prometom dobro došla veća pomoć EU-a;
 22. podržava daljnje regulatorno približavanje i postizanje usklađenosti u svim područjima prometa, institucionalni razvoj vladinih agencija odgovornih za razvoj cestovnih, željezničkih, pomorskih i zrakoplovnih sektora u zemljama Istočnog partnerstva te usvajanje standarda koji iz toga proizlaze i razmjenu najboljih praksi iz EU-a, pružanje tehničke pomoći i organizaciju studijskih putovanja, radionica i foruma;
 23. podržava provedbu projekata prometne infrastrukture u okviru prometne mreže Istočnog partnerstva preko postojećih programa i instrumenata EU-a koji unapređuju veze s osnovnom mrežom TEN-T te završetak aktualnih projekata povezivanja zemalja Istočnog partnerstva s prometnim mrežama EU-a;
 24. smatra da je nužno da Ukrajina, Moldova i Gruzija kao potpisnice sporazuma o pridruživanju dobiju primjerenu pomoć EU-a za razvoj cestovnog, željezničkog, zračnog i pomorskog sektora;
 25. naglašava da su pomorski promet i navigacijski putovi temeljni elementi za razvoj trgovine, olakšanje kretanja putnika i za bolju povezanost prometnih sustava, uzimajući u obzir posebna zemljopisna obilježja zemalja Istočnog partnerstva;
 26. nalaže svojim supredsjednicima da ovu rezoluciju proslijede predsjedniku Europskog parlamenta, Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Europskoj službi za vanjsko djelovanje te vladama i parlamentima država članica i zemalja Istočnog partnerstva.
-

REZOLUCIJA ⁽¹⁾**o izazovima, potencijalu i novom angažmanu u suradnji u području energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora u okviru Istočnog partnerstva**

(2015/C 315/03)

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA EURONEST,

- uzimajući u obzir osnivački akt Parlamentarne skupštine EURONEST od 3. svibnja 2011.,
- uzimajući u obzir Zajedničku izjavu sa sastanka na vrhu Istočnog partnerstva održanog u Vilniusu 28. i 29. studenog 2013.,
- uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća od 24. listopada 2014. o okviru klimatske i energetske politike do 2030.,
- uzimajući u obzir odluke s Konferencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama održane u Varšavi od 11. do 22. studenog 2013.,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 5. veljače 2014. o okviru klimatske i energetske politike do 2030. ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 21. svibnja 2013. o sadašnjim izazovima i mogućnostima za obnovljivu energiju na europskom unutarnjem energetskom tržištu ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 14. ožujka 2013. pod naslovom „Energetski plan do 2050., budućnost s energijom” ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 12. lipnja 2012. pod nazivom „Sudjelovanje u suradnji na području energetske politike s partnerima izvan naših granica: strateški pristup sigurnoj, održivoj i konkurentnoj opskrbi energijom” ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 26. studenog 2014. o Konferenciji UN-a o klimatskim promjenama u Limi, u kojoj se poziva na obvezujući cilj energetske učinkovitosti od 40 % u skladu s ukupnim troškovno učinkovitim potencijalom za poboljšanje energetske učinkovitosti ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 23. srpnja 2014. naslovljenu „Energetska učinkovitost i njezin doprinos energetske sigurnosti i Okviru za klimatsku i energetske politiku do 2030.” (COM(2014) 0520),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 22. siječnja 2014. naslovljenu „Okvir za klimatsku i energetske politiku u razdoblju 2020. –2030.” (COM(2014) 0015),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 8. ožujka 2011. pod naslovom „Plan za prijelaz na konkurentno gospodarstvo s niskom razinom ugljika u 2050.” (COM(2011) 0112),
- uzimajući u obzir Direktivu 2012/27/EU o energetske učinkovitosti,
- uzimajući u obzir Direktivu 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora te o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage direktiva 2001/77/EZ i 2003/30/EZ,

⁽¹⁾ Donesena 17. ožujka 2015. u Erevanu u Armeniji.⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0094.⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0201.⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0088.⁽⁵⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2012)0238.⁽⁶⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2014)0063.

- uzimajući u obzir nacionalne strateške dokumente o energiji u Armeniji, Azerbajdžanu, Bjelarusu, Gruziji, Moldovi i Ukrajini za razdoblja do 2020. i 2030.,
 - uzimajući u obzir osnovne ciljeve i program rada treće platforme Istočnog partnerstva za energetske sigurnost za razdoblje 2014. –2017.,
 - uzimajući u obzir uspostavu Istočnoeuropskog partnerstva za energetske učinkovitost i okoliš (E5P) 2009. godine,
 - uzimajući u obzir godišnje izvješće o radu Energetske zajednice za 2013. podneseno Europskom parlamentu i nacionalnim parlamentima te godišnje izvješće od 24. rujna 2014. o radu Energetske zajednice tijekom 2014.,
- A. budući da svjetska potražnja za energijom stalno raste, istom brzinom kao i rast stanovništva, ljudske aktivnosti i tehnološki razvoj, te da je posljedica sve veća globalna konkurencija u pogledu izvora fosilnih goriva, čime se ugrožava opskrba energijom za najsiriromašnija gospodarstva;
- B. budući da se javlja zabrinutost zbog klimatskih promjena, rastuće potražnje za energijom i nesigurnosti na svjetskim tržištima nafte i plina, zbog čega i zemlje proizvođači i zemlje potrošači razmatraju mogućnosti izrade uzajamno korisnih strategija za transformaciju energetske sektora u sektore s niskim razinama emisija, pronalaženje nove ravnoteže među raznim izvorima energije, jamčenje pouzdane i sigurne opskrbe te ograničavanje potrošnje energije;
- C. budući da se očekuje da će brzina rasta potrošnje energije u istočnoeuropskoj regiji biti veća od prosjeka EU-a kao dio općeg trenda koji prati gospodarski i socijalni razvoj te regije; budući da je potrošnja energije u istočnoeuropskim partnerskim zemljama trenutačno tri puta veća od prosjeka država članica EU-a te je njihov neiskorišteni potencijal za energetske učinkovitost golem;
- D. budući da je stoga u gospodarskom, socijalnom i ekološkom interesu i EU-a i istočnoeuropskih partnerskih zemalja smanjiti emisije ugljičnog dioksida prouzročene upotrebom fosilnih goriva, pronaći alternativne i troškovno učinkovite izvore energije te povećati energetske učinkovitost;
- E. budući da se dijalog o regionalnoj energetske politici u okviru Istočnog partnerstva posljednjih godina intenzivirao i sada obuhvaća konvergenciju energetske tržišta, diversifikaciju izvora opskrbe energijom i tranzitnih pravaca te razvoj održivih izvora energije kao i infrastrukturu od zajedničke i regionalne važnosti;
- F. budući da je na Konferenciji UN-a o klimatskim promjenama održanoj u Varšavi u studenome 2013. ostvaren važan napredak prema postizanju novog općeg sporazuma o klimi 2015., koji će se posebno temeljiti na politikama i mjerama za smanjivanje emisija ugljičnog dioksida iz energetske sustava;
- G. budući da bi se mjerama za uštedu energije i energetske učinkovitost, uz povećanu upotrebu obnovljivih izvora, također pridonijelo smanjenju višestrukih oblika energetske ovisnosti, uključujući financijsku ili tehnološku ovisnost ili ovisnost o gorivima u nuklearnom sektoru i sektoru fosilnih goriva, kupnju strateške energetske infrastrukture i vlasništvo nad njome te ulaganje u energetske projekte u EU-u i istočnoeuropskim partnerskim zemljama koje provode nepouzdanu treću stranu;
- H. budući da povećanje udjela energije iz obnovljivih izvora može dovesti do znatnih ušteda, kao što je vidljivo na temelju izdataka EU-a za vanjsku energiju tijekom proteklih godina (smanjenje od 30 milijardi EUR 2012.);
- I. budući da naslijeđeno loše stanje stambenih zgrada te infrastruktura za prijenos i distribuciju energije predstavlja ozbiljne probleme za energetske učinkovitost i uštedu energije u mnogim zemljama EU-a i istočnoeuropskim partnerskim zemljama;
- J. budući da je EU usvojio okvir za klimatsku i energetske politiku za 2030., postavivši skup ciljeva, konkretno cilj smanjenja emisija stakleničkih plinova za 40 % u odnosu na razine iz 1990., cilj povećanja udjela obnovljive energije u potrošnji energije u EU-u za 27 % i cilj poboljšanja energetske učinkovitosti za najmanje 27 % u usporedbi s predviđanjima za 2030.;

- K. budući da su sve države članice EU-a odgovorne za potpunu provedbu aktualnog kao i drugog klimatskog i energetskeg paketa i kasnijeg zakonodavstva EU-a u području energetske učinkovitosti, a isto vrijedi i za istočnoeuropske partnerske zemlje u pogledu prenesenog zakonodavstva; budući da izostanak ispravnog i pravodobnog prijenosa može ugroziti sigurnost pojedinih država članica EU-a ili EU-a i njegovih istočnoeuropskih partnerskih zemalja u cjelini;
- L. budući da je EU 2009. donio Direktivu o obnovljivoj energiji u kojoj su utvrđeni obvezni nacionalni ciljevi koje treba ostvariti promicanjem upotrebe obnovljive energije; budući da je zatim 2012. donio Direktivu o energetskej učinkovitosti u skladu s kojom države članice moraju provesti obvezujuće mjere za uštedu energije, posebno obveze da se godišnje obnovi 3 % vladinih zgrada i da energetska poduzeća smanje potrošnju energije na razini potrošača;
- M. budući da su istočnoeuropske partnerske zemlje počele s donošenjem i provedbom političkih i pravnih okvira za obnovljive izvore energije i energetske učinkovitost, među ostalim preko ugovornih odnosa između nekih od njih, koji postoje u okviru Ugovora o energetskej zajednici; budući da, međutim, njihova nastojanja ometaju nedovoljno praćenje i nedovoljni tehnički kapaciteti te nedostatak ulaganja i instrumenata za njihovu provedbu;
- N. budući da su se 2013. Armenija, Gruzija i Moldova pridružile Istočnoeuropskom partnerstvu za energetske učinkovitost i okoliš (E5P), koje je prvotno uspostavljeno s Ukrajinom i čiji je cilj promicanje energetske učinkovitosti i ulaganja u okoliš u zemljama Istočnog partnerstva;
- O. budući da unatoč globalnoj gospodarskoj krizi, koja je negativno utjecala na ulaganja u uštedu energije i obnovljive izvore energije, međunarodne financijske institucije i dalje imaju važnu ulogu jer stvaraju učinak poluge na nacionalna sredstva i zajmove za ulaganja u održivu upotrebu energije i razvoj obnovljivih izvora energije;
- P. budući da EU i istočnoeuropske partnerske zemlje trebaju uzeti u obzir sveukupnu konkurentnost svojih gospodarstava i energetske sektora pri izradi primjerenih politika za nametanje obveza energetske učinkovitosti industrijskim sektorima, razvoj obnovljivih izvora i njihovo integriranje u nacionalne kombinacije izvora energije;
- Q. budući da su se Ukrajina i Moldova 2011. pridružile Energetskej zajednici te su stoga morale prenijeti, među ostalim, Direktivu o energetskej učinkovitosti zgrada (do 30. rujna 2012.), Direktivu o označivanju potrošnje energije (do kraja 2011.), Direktivu o energetskej uslugama (do kraja 2011.) i Direktivu o obnovljivim izvorima energije (do kraja 2013.); budući da su u tijeku pregovori s Gruzijom o punopravnom članstvu u Energetskej zajednici 2015. godine;

Postizanje napretka i ostvarivanje rezultata u pogledu obnovljive energije i energetske učinkovitosti

1. dijeli stajalište sudionika sastanka na vrhu Istočnog partnerstva održanog u Vilniusu o strateškoj važnosti i nužnosti uže suradnje u području okoliša i klimatskih promjena kao prioriteta u području djelovanja; pozdravlja rad sudionika sastanka na vrhu na izradi novog zajedničkog sporazuma o klimi koji bi se trebao sklopiti na Konferenciji UN-a o klimatskej promjenama 2015. u Parizu; naglašava da je u zajedničkome interesu jačanje bilateralne i multilateralne suradnje u području energije u okviru Istočnog partnerstva radi ostvarenja ciljeva klimatske politike;
2. pozdravlja napredak ostvaren zahvaljujući sastanku na vrhu u Vilniusu i poziva sudionike sastanka na vrhu koji će se održati u svibnju 2015. u Rigi da poduzmu daljnje korake u pogledu suradnje u području energije u okviru Istočnog partnerstva; izražava žaljenje zbog toga što se Ruska Federacija u pojedinim slučajevima koristi bilateralnom trgovinom energijom kao sredstvom političkog pritiska; ističe da je potreban daljnji razvoj suradnje između EU-a i njegovih partnera kako bi se ojačala uzajamna energetska sigurnost i kako bi postali nezavisniji i otporniji na vanjske pritiske;
3. naglašava da je važno staviti visoko na listu političkih prioriteta ostvarivanje napretka u razvoju obnovljive energije i energetske učinkovitosti u cilju prijelaza na energetske sustave s niskim razinama emisija, ublažavanja rizika koje predstavljaju klimatske promjene i promicanja sigurne, održive i pristupačne energije za dobrobit naših gospodarstava i građana;

4. ističe da postojeće infrastrukture koje su sve starije, „karike koje nedostaju” i veći udio obnovljivih izvora u proizvodnji i potrošnji energije upućuju na potrebu za velikim ulaganjima u izgradnju odgovarajuće infrastrukture za prijenos i skladištenje električne energije; poziva EU i istočnoeuropske partnerske zemlje da ojačaju regionalnu suradnju i potaknu modernizaciju energetske mreže, posebno razvojem i promicanjem „pametnih mreža” i izgradnjom novih prekograničnih infrastrukture za interkonekcije; naglašava da ta ulaganja treba upotpuniti mjerama za promjene u ponašanju, uštedu energije i snažnu podršku potrošačima, ističući prednosti prijelaza s fosilnih goriva na obnovljive izvore energije, posebno u sektoru grijanja; također ističe važnost razvoja internetske jezgre mreže radi podrške operacijama pametne mreže te osiguravanja informatičke sigurnosti ključnih infrastrukture;
5. napominje da su neki obnovljivi izvori energije samo povremeni i s tim u vezi smatra da se, što je veća rasprostranjenost elektroenergetskih mreža, mogu iskorištavati geografski udaljeniji izvori energije te se tako može postići ravnoteža u pogledu proizvodnje ili nedostupnosti pogona za obnovljivu energiju;
6. ističe ulogu energetske učinkovitosti zgrada i važnost obnove energetski neučinkovitih zgrada u suradnji s EU-om kako bi postale energetski što učinkovitije;
7. smatra da bi uz razvoj obnovljive energije trebalo podupirati kapacitete za skladištenje i fleksibilni rezervni kapacitet električne energije te ističe potrebu za djelotvornim mjerama energetske učinkovitosti kako bi se osigurala opskrba električnom energijom u razdobljima najveće potražnje; potiče EU i istočnoeuropske partnerske zemlje da podrže i olakšaju osnivanje novih partnerstva kako bi se zajamčio prijenos tehnologije u području upravljanja potražnjom, pametnih mreža i tehnologija za skladištenje; poziva na pojačanu suradnju između EU-a i njegovih zemalja partnera u zajedničkim nastojanjima da se suzbiju sve vrste napada na ključne infrastrukture;
8. ističe probleme u vezi s uplinjavanjem kojima su pogođene ruralne zajednice u istočnoeuropskim partnerskim zemljama, s obzirom na to da te zajednice još uvijek ovise o prirodnim resursima dobivenim iz šuma, što dovodi do masivnog krčenja i uništavanja šuma, čija je posljedica otprilike petina ukupnih emisija koje uzrokuju ljudi;
9. preporučuje da EU i istočnoeuropske partnerske zemlje ojačaju i testiraju lokalnu i decentraliziranu proizvodnju energije i distribucijske mreže uz pomoć kojih bi se uspostavio otporniji, uravnotežen i demokratičan energetski sustav, poboljšala energetska sigurnost, stvorile poslovne prilike i zadovoljile potrebe lokalnih zajednica i tržišta;
10. poziva države članice EU-a i njihove partnere da povećaju kapacitet suradnje s privatnim investitorima u potrazi za alternativnom energijom u izvlačenju organski bogatog plina iz škriljevca, čime bi se stvorila znatna prednost zahvaljujući kojoj bi zemlje koje ovise o uvozu energije bolje podnosile vanjski politički pritisk;
11. naglašava da se potencijal uštede energije odnosi na sve sektore gospodarstva, uključujući industriju, poljoprivredu, građevinu (posebno kada je riječ o visokim razinama energetske neučinkovitosti stambenih zgrada), promet i usluge; smatra da se napredak prema energetske učinkovitosti mora temeljiti na odlukama o učinkovitoj provedbi pametno financiranih mjera koje će donositi složen lanac dionika, od tvoraca politika do proizvođača energije i pojedinačnih potrošača;
12. ističe da bi se prijelazom na energetski učinkovitije gospodarstvo također trebalo ubrzati širenje inovativnih tehnoloških rješenja i povećati konkurentnost industrije, potičući pritom gospodarski rast i otvarajući visokokvalitetna radna mjesta u nizu sektora povezanih s energetske učinkovitosti;
13. ističe da bi se politike energetske učinkovitosti trebale temeljiti na detaljnim analizama upotrebe energije, tržišta i tehnologija te na prepoznavanju sektora i prilika u kojima bi se potencijalno mogla postići najveća poboljšanja; s tim u vezi poziva države članice EU-a i istočnoeuropske partnerske zemlje da izrade politike energetske učinkovitosti, težeći ponajprije uklanjanju prepreka ulaganjima u učinkovitost, postupnom postavljanju i provedbi standarda uspješnosti u svim energetski intenzivnim sektorima, uključujući industriju, povećanju poreza na najneučinkovitije proizvode i opremu u slučajevima kada postoje alternativne opcije s manjom potrošnjom energije te uspostavi modela financiranja koji će biti dostupni privatnim kućanstvima;

14. naglašava važnost dovršenja projekata centraliziranog grijanja diljem istočnoeuropskih partnerskih zemalja, uz jamstvo da je energetska učinkovitost prioritet svakog projekta obnove ili izgradnje;

Osiguravanje pravih okvirnih uvjeta za održiv razvoj obnovljive energije i poticanje energetske učinkovitosti

15. podržava ciljeve osvješćivanja javnosti o obnovljivoj energiji u istočnoeuropskim partnerskim zemljama i uviđa da poslovnoj zajednici u tim zemljama trenutačno nedostaje znanja o proizvodnji obnovljive energije i načinima sudjelovanja u projektima ulaganja; naglašava ulogu međunarodnih financijskih institucija u stvaranju učinka poluge na nacionalna sredstva i zajmove za ulaganja u održivu upotrebu energije i razvoj obnovljivih izvora energije;
16. podržava ciljeve radnog programa platforme Istočnog partnerstva za energetske sigurnost za razdoblje 2014. –2017., a posebno cilj o pojačanoj suradnji u provedbi zakonodavstva o energetske učinkovitosti i obnovljivoj energiji te u promicanju ulaganja;
17. ističe da su regulatorni okviri za obnovljive izvore energije i energetske učinkovitost od iznimne važnosti jer na odluke o ulaganjima u tim područjima uvelike utječu administrativna odobrenja; preporučuje da vlade država članica EU-a i istočnoeuropskih partnerskih zemalja osiguraju transparentnost, dosljednost i kontinuitet pri izradi pravnih, financijskih i regulatornih okvira u cilju jačanja povjerenja ulagača i razmjene regulatornog znanja i najboljih praksi; ističe da bi Komisija trebala biti na oprezu i pobrinuti se za to da se energetskim ulaganjima i političkim odlukama u bilo kojoj od država članica EU-a ne naruši energetska sigurnost u drugim državama članicama ili u istočnoeuropskim partnerskim zemljama;
18. poziva Komisiju da revidira Direktivu o energetske učinkovitosti kako bi se sustavi obveza o energetske učinkovitosti produžili i nakon 2020. te da Energetskoj zajednici podnese prijedlog revidirane direktive s ciljevima za 2030. na konačno donošenje;
19. podržava usklađivanje istočnoeuropskih partnerskih zemalja sa zakonodavstvom i standardima EU-a u vezi s obnovljivim izvorima energije i energetske učinkovitosti, posebno u okviru Energetske zajednice, kao i provedbu povezanih nacionalnih strategija i akcijskih planova; s tim u vezi ističe važnost zakonodavstva kojim se pristup domaćim tržištima obnovljive energije širi na strane ulagače te se olakšava trgovina energijom među nacionalnim i lokalnim sudionicima; naglašava da bi domaći i strani ulagači trebali imati jednake uvjete u pogledu pristupa tržištima obnovljive energije; očekuje zakonodavne prijedloge o nastavku rasta domaćih obnovljivih izvora energije i proizvodnje energije iz obnovljivih izvora nakon 2020.; pozdravlja činjenicu da su istočnoeuropske partnerske zemlje koje su donijele nacionalne programe energetske učinkovitosti postavile kvantificirane ciljeve, posebno u pogledu smanjenja energetske intenziteta te smanjenja emisija ugljičnog dioksida i gubitka topline u stambenom sektoru; naglašava da bi ciljeve energetske učinkovitosti koji nisu postignuti trebalo periodički preispitivati te donijeti nove strategije kako bi se zajamčilo ostvarenje tih ciljeva u EU-u i partnerskim zemljama;
20. smatra da su potrebni dosljedniji sustavi potpore za obnovljivu energiju kako bi se na učinkovit način povećali kapaciteti obnovljive energije, posebno za inovativne tehnologije u sektorima solarne energije, energije vjetra i energije iz biomase, ali da oni ne trebali rezultirati prekomjernim subvencijama i da bi ih trebalo postupno ukidati kada se te tehnologije ustale;
21. ističe ulogu koju u smanjenju emisija može imati prometni sektor uz pomoć integracije ciljeva o obnovljivoj energiji u radne programe za javni prijevoz;
22. potiče EU i istočnoeuropske partnerske zemlje da izrade nove modele financiranja za poboljšanje obnovljivih izvora energije i energetske uštede, koji će se manje oslanjati na javna sredstva, a više na privatna;
23. poziva na provođenje studija o potrošnji energije u pojedinačnim državama u cilju donošenja strategije kojom bi se optimizirala ulaganja uz pomoć kojih bi se dugoročno povećala učinkovitost te smanjili troškovi i ovisnost o uvozu; potiče na pojačana privatna i javna ulaganja u obnovu energetski neučinkovitih stambenih zgrada u EU-u i zemljama partnerima;

24. podsjeća na svoju preporuku da države članice EU-a i istočnoeuropski partneri olakšaju omogućivanje povlaštenog položaja za trgovinu energijom koja je dobivena iz obnovljivih izvora, tj. na temelju mehanizama i uvjeta utvrđenih u Direktivi 2009/28/EZ;
25. pozdravlja činjenicu da je, u okviru prenesene Direktive o obnovljivim izvorima energije, Ukrajina gotovo udvostručila udio energije iz obnovljivih izvora u svojoj konačnoj potrošnji, s 2,99 % 2012. na 3,96 % 2013.;

Poticanje zajedničkog pristupa izradi politika i jačanju multilateralne suradnje u području obnovljivih izvora i energetske učinkovitosti u Istočnom partnerstvu

26. ističe da, iako su ciljevi energetske politike utvrđeni i koordinirani na razini EU-a, države članice EU-a moraju izabrati odgovarajuće strategije ovisno o strukturi svojih domaćih energetskih tržišta; preporučuje da države članice EU-a i istočnoeuropske partnerske zemlje i dalje nastave dijalog i suradnju u području istraživanja i donošenja politika u pogledu obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti, baveći se istodobno i problemom energetske siromaštva, uz poseban naglasak na kućanstvima s niskim prihodima i ugroženim kućanstvima koja si sama ne mogu priuštiti ulaganja u projekte energetske učinkovitosti i modernizacije te bi bila najviše pogođena rastom cijena energije, te da im pruže informacije i prilagođene mehanizme financiranja kako bi im omogućile da smanje upotrebu energije, diversificiraju izvore energije i uspostave energetske autonomije na razini kućanstva;
27. naglašava prednost uspostave otvorenog i integriranog energetskog tržišta između EU-a i njegovih istočnoeuropskih partnera, kojim bi se mogao potaknuti razvoj obnovljive energije zahvaljujući većem broju prilika za trgovinu i ulaganja; preporučuje da EU i istočnoeuropske partnerske zemlje započnu razvijati regionalnu trgovinu električnom energijom iz obnovljivih izvora u okviru novih sporazuma;
28. pozdravlja namjeru Komisije da izradi smjernice o trgovini energijom iz obnovljivih izvora na europskoj razini i preporučuje da se pritom u potpunosti uzme u obzir potencijal trgovine između EU-a i istočnoeuropskih partnerskih zemalja;
29. pozdravlja potporu koja je pružena istočnoeuropskim partnerskim zemljama u okviru programa INOGATE, uključujući Inicijativu za uštedu energije u građevinskom sektoru (ESIB); smatra da bi u budućnosti program INOGATE trebalo provoditi na način prilagođeniji svakoj pojedinoj zemlji partneru, na temelju ugovora i preuzetih obveza o mijenjanju politika;
30. pohvaljuje rezultate inicijative EU-a „Sporazum gradonačelnika” u okviru koje su se gradska vijeća udružila u nastojanjima da se uz pomoć energetske učinkovitosti i aktivnosti u području obnovljive energije smanje emisije ugljičnog dioksida; poziva EU da osnaži tu inicijativu i da je preporuči većem broju općina, posebno u istočnoeuropskim partnerskim zemljama; preporučuje da se u okviru te inicijative poduzmu dodatni napor za promicanje načela energetske učinkovitosti i promjenu mentaliteta potrošača, posebno preko kampanja osvješćivanja;
31. prepoznaje vrijednost Istočnoeuropskog partnerstva za energetske učinkovitost i okoliš (E5P) kao fonda s više donatora kojim upravlja Europska banka za obnovu i razvoj i čija je namjena olakšati ulaganja u energetske učinkovitost i smanjenje emisija ugljičnog dioksida u istočnoeuropskim partnerskim zemljama; pozdravlja odluku Armenije, Gruzije i Moldove iz listopada 2013. o pridruživanju aktivnostima fonda E5P u ulozi doprinositelja i primatelja te napominje da u Ukrajini fond uspješno djeluje od 2009.; potiče Azerbajdžan i Bjelorus da također postanu države članice E5P-a te da se pridruže ostalim donatorima i tako omoguće jačanje napora za poboljšanje energetske učinkovitosti;
32. poziva EU da bolje iskoristi mogućnosti Fonda za poticanje ulaganja u susjedstvu i da sufinancira ulaganja u mjere energetske učinkovitosti i projekte u području obnovljive energije, nadovezujući se, među ostalim, na iskustvo stečeno pri provedbi projekata energetske učinkovitosti u sklopu Okvira za investicije na zapadnom Balkanu;
33. ističe potrebu za razvojem obrazovanja u akademskim područjima relevantnim za obnovljive izvore energije i energetske učinkovitost kao važnog pokretača inovacija; preporučuje da EU izradi programe potpore u okviru Fonda za poticanje ulaganja u susjedstvu za razdoblje 2014. –2020. kojima će sveučilištima i tehničkim školama u EU-u i istočnoeuropskim partnerskim zemljama omogućiti da razviju užu suradnju i razmjenu doktoranada i diplomskih studenata u području energetskog inženjerstva i ekonomije;

34. pozdravlja prioritete programa EU-a Inteligentna energija – Europa i Okvirnog programa za istraživanje i inovacije (Obzor 2020.); poziva EU da istočnoeuropskim partnerskim zemljama omogući pristup programu Inteligentna energija – Europa te da poduzme mjere kako bi se olakšalo njihovo sudjelovanje, u cilju razmjene najboljih praksi, razvoja novih tehnologija i poticanja inovacija u području obnovljive energije i energetske učinkovitosti;
 35. nalaže svojim supredsjednicima da ovu Rezoluciju proslijede predsjedniku Europskog parlamenta, Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Europskoj službi za vanjsko djelovanje te vladama i parlamentima država članica EU-a i istočnoeuropskih partnera.
-

REZOLUCIJA ⁽¹⁾
o kulturi i međukulturnom dijalogu u kontekstu Istočnog partnerstva
(2015/C 315/04)

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA EURONEST,

- uzimajući u obzir zajedničku izjavu sa sastanka na vrhu o Istočnom partnerstvu održanog u Vilniusu 28. i 29. studenog 2013. naslovljenu „Istočno partnerstvo: put prema naprijed”,
 - uzimajući u obzir zajedničku izjavu sa sastanka na vrhu o Istočnom partnerstvu održanog u Varšavi 29. i 30. rujna 2011.,
 - uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 23. listopada 2013. o europskoj politici susjedstva: prema jačanju partnerstva. Stajalište Europskog parlamenta o izvješćima za 2012.,
 - uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 12. svibnja 2011. o kulturnoj dimenziji vanjskog djelovanja EU-a,
 - uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 14. siječnja 2004. o očuvanju i promicanju kulturne raznolikosti: uloga europskih regija i međunarodnih organizacija poput UNESCO-a i Vijeća Europe,
 - uzimajući u obzir relevantne radne dokumente Odbora Europskog parlamenta za kulturu i obrazovanje, kao što je radni dokument od 15. listopada 2013. o prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi programa Kreativna Europa i radni dokument od 16. listopada 2013. o programu Erasmus+,
 - uzimajući u obzir nacrt mišljenja Odbora Europskog parlamenta za kulturu i obrazovanje od 5. studenog 2013. o vanjskoj politici EU-a u svijetu kulturnih i vjerskih razlika,
 - uzimajući u obzir Konvenciju UNESCO-a iz 2005. o zaštiti i promicanju raznolikosti kulturnih izričaja,
 - uzimajući u obzir Konvenciju UNESCO-a o svjetskoj baštini iz 1972. i Hašku konvenciju iz 1954. o zaštiti kulturnih dobara u slučaju oružanog sukoba s pravilnikom za izvršenje Konvencije,
 - uzimajući u obzir Osnivački akt Parlamentarne skupštine Euronest od 3. svibnja 2011.,
 - uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Europske komisije i Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 15. svibnja 2012. pod naslovom „Istočno partnerstvo: plan za sastanak na vrhu u jesen 2013.”,
 - uzimajući u obzir Rezoluciju Parlamentarne skupštine Euronest od 3. travnja 2012. o jačanju civilnog društva u zemljama Istočnog partnerstva, uključujući pitanje suradnje između vlade i civilnog društva i pitanje reformi za osnaživanje civilnog društva,
 - uzimajući u obzir Rezoluciju Parlamentarne skupštine Organizacije za europsku sigurnost i suradnju (OESS) o zaštiti kulturnih dobara u području OESS-a iz 2014.,
- A. budući da je glavno bogatstvo Europe njezina kulturna baština, koja se mora očuvati za dobrobit građana;
- B. budući da kultura može i treba pospješivati razvoj, uključenost, inovacije, demokraciju, ljudska prava, obrazovanje, sprečavanje sukoba i pomirenje, uzajamno razumijevanje i poštovanje;

⁽¹⁾ Donesena 17. ožujka 2015. u Erevanu u Armeniji.

- C. budući da kulturna suradnja i međukulturni dijalog, temeljne sastavnice kulturne diplomacije, mogu biti sredstva za postizanje globalnog mira i stabilnosti; budući da umjetnici, razmjenjujući i preispitujući različite estetske, političke, moralne i društvene vrijednosti, djeluju kao *de facto* kulturni diplomati;
- D. budući da se kulturnim dobrima, uključujući sportske aktivnosti i aktivnosti mladih, pridonosi nematerijalnom razvoju i gospodarstvu Europe i pomaže stvaranju društva temeljenog na znanju, posebno preko kulturne industrije i turizma;
- E. budući da novi mediji i komunikacijske tehnologije, kao što je internet, mogu biti sredstva kulturne suradnje i međukulturnog dijaloga te olakšati pristup kulturnom sadržaju i obrazovanju;
- F. budući da je raznolikost europskih kultura, baš kao i biološka raznolikost u prirodi, dio živućeg naslijeđa koje je od ključne važnosti za održiv razvoj naših društava, i budući da bi je stoga trebalo čuvati i zaštititi od svake opasnosti od izumiranja;
- G. budući da su kohezivna multikulturna društva koja na demokratski način postupaju sa svojom raznolikošću i održivo pomažu u poticanju pluralizma otvorenija i u boljem položaju da budu sastavni dio bogatstva koje kulturna raznolikost predstavlja; budući da osobna mobilnost u zajedničkom europskom području kao i postojeći i novi migracijski tokovi te razmjene svih vrsta pospešuju tu kulturnu raznolikost;
- H. budući da je Ugovorom iz Lisabona učvršćen cilj zaštite i promicanja svakog aspekta kulturne baštine Europske unije;
- I. budući da je kulturna raznolikost jedno od temeljnih načela Europske unije, kao što je utvrđeno u članku 22. Povelje o temeljnim pravima, u kojem se navodi da „Unija poštuje kulturnu, vjersku i jezičnu raznolikost”;
- J. budući da je očuvanje i promicanje kulturne i jezične raznolikosti unutar država članica i među njima temeljna vrijednost i istodobno jedna od glavnih zadaća Europske unije; budući da je u okviru Europske agende za kulturu strateški cilj promicanja kulture definiran kao ključni element međunarodnih odnosa EU-a;
- K. budući da se Konvencijom UNESCO-a iz 2005. o zaštiti i promicanju kulturne raznolikosti potpisnicama Konvencije omogućava da poduzmu odgovarajuće mjere za zaštitu kulturnih aktivnosti, dobara i usluga u cilju pospješivanja raznolikosti u pogledu kulturnog izričaja, kako na teritoriju potpisnica tako i u okviru međunarodnih sporazuma;
- L. budući da su svi jezici u Europi jednako vrijedni i važni, da su sastavni dio europskih kultura i civilizacija te da pridonose obogaćivanju čovječanstva; budući da se poštovanjem jezične raznolikosti pozitivno pridonosi socijalnoj koheziji jačanjem uzajamnog razumijevanja, samopoštovanja i otvorenosti te budući da se jezičnom raznolikošću poboljšava pristup kulturi i pridonosi stvaralaštvu i stjecanju međukulturnih vještina, kao i promicanju suradnje među narodima i zemljama;
- M. budući da se pojam jezične raznolikosti u EU-u i istočnoeuropskim partnerskim zemljama ne odnosi samo na službene jezike, već i na druge službene jezike, regionalne jezike i jezike koji nisu službeno priznati unutar tih država; budući da su svi jezici odraz mentaliteta, stvaralačkog stila te povijesnog, društvenog i kulturnog znanja i vještina, što je dio bogatstva i raznolikosti EU-a i istočnoeuropskih partnerskih zemalja kao i temelj europskog identiteta; budući da bi stoga jezičnu raznolikost u nekoj zemlji trebalo smatrati prednošću, a ne opterećenjem te bi je u skladu s time trebalo podupirati i promicati;
- N. budući da se u Okvirnoj konvenciji Vijeća Europe za zaštitu nacionalnih manjina, koju su ratificirale 24 države članice EU-a i svih pet zemalja partnera Parlamentarne skupštine Euronest, stvaranje atmosfere tolerancije i dijaloga smatra nužnim kako bi se kulturnoj raznolikosti omogućilo da bude izvor i čimbenik ne podjele, već obogaćivanja svakog društva;
- O. budući da su u Europskoj povelji o regionalnim ili manjinskim jezicima Vijeća Europe, koju je ratificiralo 16 država članica EU-a, a potpisale su je četiri istočnoeuropske partnerske zemlje, utvrđeni i referentni okvir za zaštitu jezika kojima prijeti izumiranje i sredstvo zaštite manjina;
- P. budući da neki ugroženi europski jezici kojima govore prekogranične zajednice uživaju vrlo različite razine zaštite ovisno o državi ili regiji u kojoj žive govornici dotičnog jezika; budući da u nekim državama EU-a i istočnoeuropskim partnerskim zemljama postoje manjinski ili regionalni jezici koji su ugroženi ili izumiru, a koji su u drugim, susjednim zemljama službeni, većinski jezici;

- Q. budući da je stanje u kojem se nalaze hitne prirode, te bi stoga posebnu pozornost trebalo obratiti na jezike koji su u opasnosti od izumiranja, i to priznanjem multikulturalnosti i višejezičnosti, provođenjem političkih mjera za suzbijanje postojećih predrasuda o ugroženim jezicima i zauzimanjem antiasimilacijskog pristupa;
- R. budući da se uz podučavanje na materinjem jeziku najučinkovitije uči; budući da djeca, ako ih se od početka podučava na njihovu materinjem jeziku, usporedno sa službenim jezikom, stječu prirodnu vještinu koju kasnije mogu iskoristiti za učenje drugih jezika, i budući da je jezični pluralizam prednost za mlade Europljane;
- S. budući da na europskom kontinentu živi više od 300 različitih nacionalnih manjina i jezičnih zajednica;
- T. budući da se Europska unija temelji na vrijednostima poštovanja ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava, uključujući prava pripadnika manjina, i budući da su te vrijednosti zajedničke državama članicama u društvu u kojem prevladavaju pluralizam, nediskriminacija, tolerancija, pravda, solidarnost i jednakost žena i muškaraca (članak 2. Ugovora o Europskoj uniji); budući da su te vrijednosti također dio Istočnog partnerstva;
- U. budući da se u zaključcima Predsjedništva Europskog vijeća sa sjednice održane u Kopenhagenu 21. i 22. lipnja 1993. navodi da su poštovanje i zaštita manjina preduvjet za podnošenje zahtjeva za članstvo u Europskoj uniji;
- V. budući da zajednice nacionalnih manjina predstavljaju poseban doprinos europskoj kulturi;
- W. budući da je rješavanje pitanja nacionalnih manjina te međukulturnih i međuetničkih odnosa od ključne važnosti za budućnost EU-a i istočnoeuropskih partnerskih zemalja, za njihovu stabilnost, sigurnost i prosperitet te za dobrosusjedske odnose; budući da većinski i manjinski narodi dijele uzajamnu, premda nejednaku, političku i moralnu odgovornost za integraciju, očuvanje i razvoj identiteta, kultura i jezika manjinskih zajednica;
- X. budući da bi svaki pojedinac trebao imati neotuđivo pravo da slobodno izabere hoće li biti pripadnik nacionalne manjine te se ne bi trebao naći u nepovoljnijem položaju zbog tog odabira ili zbog ostvarivanja prava povezanih s tim odabirom; budući da nijedna država članica EU-a ni istočnoeuropska partnerska zemlja ne smije dovoditi u pitanje pravo pripadnika nacionalnih manjina na slobodni odabir identiteta ili višestrukih identiteta;
- Y. budući da je primarna odgovornost država članica zaštititi svu iznimno važnu kulturnu baštinu od namjernog uništavanja u slučaju oružanog sukoba;
- Z. budući da je kulturna baština odraz povijesti, tradicija i nacionalnog podrijetla nekog naroda;

Poštovanje kulturnih prava: osnovna načela

1. ističe važnost kulturne dimenzije i međukulturnog dijaloga za potpuni razvoj Istočnog partnerstva;
2. poziva države članice EU-a i istočnoeuropske partnerske zemlje da poštuju obveze koje su preuzele pristupanjem konvenciji UNESCO-a o zaštiti i promicanju raznolikosti kulturnih izričaja iz 2005., kako na vlastitom teritoriju tako i u vezi s međunarodnim sporazumima;
3. poziva sve države članice koje to još nisu učinile da slijede primjer zemalja sudionica Parlamentarne skupštine Euronest, koje su sve potpisale i ratificirale Okvirnu konvenciju Vijeća Europe za zaštitu nacionalnih manjina; nadalje poziva sve države članice EU-a i istočnoeuropske partnerske zemlje koje to još nisu učinile da ratificiraju i provedu Europsku povelju o regionalnim ili manjinskim jezicima Vijeća Europe;

4. čvrsto vjeruje da prava pripadnika zajednica nacionalnih manjina moraju biti zajamčena kako bi se stvorili odgovarajući uvjeti za njihov razvoj te da ta prava moraju biti usporediva s pravima većinskih zajednica u državama članicama EU-a i istočnoeuropskim partnerskim zemljama; napominje da nacionalne manjine, budući da nemaju pravnu osobnost, ne mogu biti pravni subjekti i stoga ne mogu biti stranke ugovora ili paktova, naglašava, međutim, da moraju biti predmetom kolektivne zaštite i da njihovi pripadnici moraju imati mogućnost da kao individualni pravni subjekti ili u okviru raznih tijela s pravnom osobnošću brane identitet i kulturna prava dotične nacionalne manjine; ističe da ta prava nisu teritorijalna niti su povezana s teritorijem i da njihovo priznavanje i zaštita moraju biti pravno regulirani i na razini svake relevantne nacionalne države i na transnacionalnoj (međunarodnoj) razini (Preporuka Parlamentarne skupštine Vijeća Europe br. 1735 (2006) o pojmu nacije);

Kulturni dijalog i kulturna suradnja

5. naglašava potrebu za zauzimanjem sveobuhvatnog pristupa kulturnom posredovanju i kulturnoj razmjeni između država članica EU-a i istočnoeuropskih partnerskih zemalja kao i ulogu kulture u podupiranju demokracije i ljudskih prava te sprečavanju sukoba i izgradnji mira;
6. izražava zabrinutost zbog činjenice da dugotrajni sukobi na teritoriju istočnoeuropskih partnerskih zemalja još nisu riješeni u međunarodnom pravnom okviru; ističe da je trenutačna situacija i dalje ozbiljna prepreka demokratskom razvoju te regije te da negativno utječe na razmjene i procese od uzajamne koristi među zemljama Istočnog partnerstva, među ostalim u području kulture;
7. izražava žaljenje zbog uništavanja povijesnih, vjerskih i kulturnih spomenika na teritoriju istočnoeuropskih partnerskih zemalja, posebno u područjima dugotrajnih sukoba; poziva države članice EU-a i države članice Istočnog partnerstva da primoraju sukobljene zemlje da se suzdrže od uništavanja spomenika, zamjenjivanja njihovih izvornih dijelova i njihova nezakonitog uvoženja, izvoženja ili mijenjanja jer se time umanjuje kulturna i povijesna vrijednost tih spomenika;
8. u tom kontekstu pohvaljuje inicijative uzajamne razmjene, poziva na ulaganje dodatnih napora u cilju jačanja međukulturnog kontakta među osobama koje žive u područjima dugotrajnog sukoba i ponavlja da je potrebno proširiti ideje mira i povjerenja te na svim stranama sukoba započeti istinski proces mirenja između strana;
9. ističe da je potrebno osmisliti učinkovite strategije za međukulturne pregovore između država članica EU-a i istočnoeuropskih partnerskih zemalja te smatra da bi multikulturni pristup toj zadaći mogao olakšati sklapanje korisnih sporazuma, dovodeći time EU i istočnoeuropske partnerske zemlje u ravnopravan položaj;
10. navodi da se kulturnom i obrazovnom razmjenom između država članica EU-a i istočnoeuropskih partnerskih zemalja potencijalno može ojačati civilno društvo, pospješiti demokratizacija i dobro upravljanje, potaknuti razvoj vještina, promicati ljudska prava i temeljne slobode te da se mogu uspostaviti temelji za trajnu suradnju;
11. potiče zemlje Istočnog partnerstva da izrade programe za obrazovnu razmjenu, slijedeći primjer programa EU-a Erasmus, koji se pokazao učinkovitim ne samo u području obrazovanja, već i za međukulturnu razmjenu, koja dovodi do boljeg razumijevanja različitih kultura;
12. potiče države članice EU-a i istočnoeuropske partnerske zemlje da ojačaju suradnju kako bi dodatno poboljšale nacionalne pravne okvire za zaštitu i očuvanje kulturne baštine i kulturnih dobara, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i međunarodnim pravnim okvirima, uključujući mjere za suzbijanje nezakonite trgovine kulturnim dobrima i intelektualnim vlasništvom; u tom kontekstu podsjeća na trenutačna nastojanja u EU-u da se usvoje preinake Direktive o povratu kulturnih predmeta nezakonito iznesenih s državnog područja države članice (COM(2013) 0311) (izvješće zastupnice Vergiat);
13. poziva na koherentne strategije za poticanje mobilnosti mladih, mobilnosti kulturnih djelatnika, umjetnika i stvara-laca, poticanje kulturnog i obrazovnog razvoja (uključujući medije i informatičku pismenost) i pristupa umjetničkim izričajima u svim oblicima u državama članicama EU-a i istočnoeuropskim partnerskim zemljama; poziva na povećano izdvajanje proračunskih sredstava za te aktivnosti;
14. potiče suradnju s profesionalcima, posredničkim organizacijama i civilnim društvom u državama članicama EU-a i istočnoeuropskim partnerskim zemljama pri izradi i provedbi vanjskih kulturnih politika te pri promicanju kulturnih događanja i razmjene kojima se poboljšava uzajamno razumijevanje uzimajući pritom u obzir europsku kulturnu i jezičnu raznolikost;

Pristup programima EU-a

15. naglašava središnju ulogu Europske unije u jačanju međukulturnog dijaloga s istočnoeuropskim partnerskim zemljama u cilju podupiranja solidarnosti te socijalne i političke kohezije; predlaže da se naponi usmjere u promicanje izgradnje povjerenja među zajednicama koje tradicionalno žive jedna uz drugu i promicanje supostojanja tih zajednica, podučavanjem i poticanjem učenja o identitetu, jezicima, povijesti, baštini, kulturi i regionalnim identitetima tih zajednica u cilju postizanja boljeg razumijevanja i većeg poštovanja raznolikosti;
 16. podsjeća na važnost protokola o kulturnoj suradnji i na njihovu dodanu vrijednost u bilateralnim sporazumima s istočnoeuropskim partnerskim zemljama; apelira na Komisiju da predstavi strategiju za buduće protokole o kulturnoj suradnji i da se o toj strategiji savjetuje sa svim dionicima, uključujući Europski parlament, parlamente zemalja Istočnog partnerstva i civilno društvo;
 17. ističe važnost kulturne diplomacije i pozdravlja programe Erasmus+ i Europa za građane, kojima se pridonosi poboljšanju jezičnih vještina, kulturne osviještenosti, aktivnog građanstva i uzajamnog razumijevanja; naglašava važnost programa Kreativna Europa u kulturnom i kreativnom sektoru; ističe važnost povećanog financiranja tih programa;
 18. u potpunosti podržava pojačano sudjelovanje zemalja Istočnog partnerstva u navedenim programima i potiče sinergiju i inicijative mladih u području obrazovanja, višejezičnosti, sporta, medija, turizma, volontiranja i osposobljavanja kao sastavnih dijelova suradnje i dijaloga između EU-a i zemalja Istočnog partnerstva;
 19. cijeni svaki primjer javno-privatne suradnje u kojoj civilno društvo, uključujući nevladine organizacije i europske kulturne mreže, ima snažnu ulogu u pogledu bavljenja kulturnim aspektima odnosa EU-a s istočnoeuropskim partnerskim zemljama;
 20. podržava sve veće sudjelovanje istočnoeuropskih partnerskih zemalja u programima EU-a za kulturu, mobilnost, mlade, obrazovanje i osposobljavanje te poziva da se posebno mladim sudionicima iz zemalja Istočnog partnerstva omogući pristup tim programima;
 21. poziva na uspostavu kulturne vize za državljane, umjetnike i druge djelatnike u području kulture koji dolaze iz istočnoeuropskih partnerskih zemalja prema modelu postojećeg paketa znanstvenih viza, koji je na snazi od 2005., kako bi se dodatno olakšala mobilnost u kulturnom sektoru usporedno s aktualnim pregovorima o ublažavanju viznog režima; apelira na to da se odredi vremenski okvir za uvođenje tog programa kulturnih viza;
 22. nalaže svojim supredsjednicima da ovu rezoluciju proslijede predsjedniku Europskog parlamenta, Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Europskoj službi za vanjsko djelovanje te vladama i parlamentima država članica i zemalja Istočnog partnerstva.
-

REZOLUCIJA ⁽¹⁾
o stogodišnjici genocida nad Armencima
(2015/C 315/05)

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA EURONEST,

- uzimajući u obzir članak 9. stavak 3. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima od 10. prosinca 1948.,
 - uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima od 16. prosinca 1966.,
 - uzimajući u obzir Konvenciju Ujedinjenih naroda o nezastarijevanju ratnih zločina i zločina protiv čovječnosti od 26. studenoga 1968.,
 - uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 20. srpnja 1987. o političkom rješenju armenskog pitanja,
 - uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 15. studenoga 2000. o redovnom izvješću Komisije za 1999. o ostvarenom napretku Turske u pristupnom procesu,
 - uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 28. rujna 2005. o otvaranju pregovora s Turskom,
 - uzimajući u obzir rezolucije i izjave zakonodavnih tijela nekoliko država članica EU,
- A. budući da se 2015. obilježava stogodišnjica genocida nad Armencima počinjenog pod Osmanskim Carstvom;
- B. budući da je priznanje urođenog dostojanstva te jednakih i neotuđivih prava svih članova ljudske obitelji temelj slobode, pravde i mira u svijetu;
- C. budući da je poricanje genocida, s obzirom na to da štiti počinitelje od kaznenog progona i time utire put budućim genocidima, opće prihvaćeno kao završni stupanj genocida; budući da je izostanak nedvosmislene i pravodobne osude genocida nad Armencima uvelike pridonio nesprječavanju budućih zločina protiv čovječnosti;
- D. budući da rano sprječavanje takvih zločina nesumnjivo može zaustaviti intenziviranje sukoba, tragičnih događaja i humanitarnih katastrofa;
1. osuđuje sve oblike zločina protiv čovječnosti i genocida i snažno se protivi pokušajima njihova poricanja;
 2. odaje počast nedužnim žrtvama svih genocida i zločina počinjenih protiv čovječnosti;
 3. naglašava da bi sprječavanje genocida i zločina protiv čovječnosti trebalo biti prioritetom za međunarodnu zajednicu; vjeruje da je od presudne važnosti dodatno razviti međunarodne kapacitete na tom području;
 4. podržava međunarodne napore za sprječavanje genocida, vraćanje prava narodima žrtvama genocida i ostvarivanje povijesne pravde;
 5. poziva Tursku da se suoči sa svojom prošlošću;
 6. smatra da je uspostava temelja za buduću pomirbu između naroda od presudne važnosti.

⁽¹⁾ Donesena 17. ožujka 2015. u Erevanu u Armeniji.

REZOLUCIJA ⁽¹⁾**o ruskoj vojnoj agresiji protiv Ukrajine i hitno potrebnom mirnom rješenju sukoba**

(2015/C 315/06)

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA EURONEST,

- uzimajući u obzir nedavne rezolucije Europskog parlamenta o stanju u Ukrajini,
 - uzimajući u obzir Protokol iz Minska od 5. rujna 2014., Memorandum iz Minska od 19. rujna 2014. i „Paket mjera za provedbu sporazumâ iz Minska” od 12. veljače 2015.,
 - uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća sigurnosti UN-a 2202 (2015) od 17. veljače 2015.,
- A. budući da se suradnja između Europske unije i zemalja Istočnog partnerstva temelji na vrijednostima kojima se poštuju teritorijalna cjelovitost država, ljudsko dostojanstvo, sloboda, demokracija, jednakost, vladavina prava te ljudska prava i temeljne slobode;
- B. budući da je nezakonito pripajanje Krima od Drugog svjetskog rata prvi slučaj nasilnog prisvajanja dijela teritorija druge države u Europi te predstavlja kršenje međunarodnog prava, uključujući Povelju Ujedinjenih naroda, Helsinški završni akt i Memorandum iz Budimpešte iz 1994.;
- C. budući da Rusija nastavlja okupirati gruzijski teritorij, čime krši sporazum o prekidu vatre s Gruzijom iz 2008.;
- D. budući da bi Ruska Federacija uz pomoć međunarodnih pravosudnih institucija trebala stati na kraj ruskoj agresiji i okupaciji Krima, ali i napadima u istočnoj Ukrajini koji su proizveli značajne gubitke za Ukrajinu, njezine građane i pravne subjekte;
- E. budući da je oružani sukob u istočnoj Ukrajini prouzročio tisuće vojnih i civilnih žrtava, uključujući smrt 298 nevinih putnika zrakoplova prijevoznika Malaysia Airlines na letu MH17, još mnogo više ranjenih osoba te stotine tisuća osoba koje su napustile svoje domove;
1. potvrđuje da EU i njegove partnerske zemlje imaju zajednički interes u promicanju i uspostavi mira i sigurnosti u Ukrajini, koja trpi vojnu agresiju Ruske Federacije;
 2. ističe da se ruskim pripajanjem Krima i vojnom agresije protiv Ukrajine krše temeljna načela međunarodnog prava; izražava potpunu potporu suverenosti i teritorijalnoj cjelovitosti Ukrajine u okviru njezinih međunarodno priznatih granica;
 3. podržava sporazum postignut u Minsku 12. veljače 2015. s kancelarkom Merkel i predsjednikom Hollandeom te „Paket mjera za provedbu sporazumâ iz Minska” koji je potpisala trilateralna kontaktna skupina; pozdravlja potporu sporazumu u cijelosti koju je pružilo Vijeće sigurnosti UN-a;
 4. poziva sve strane da djeluju odgovorno i provedu paket mjera u cijelosti i u dobroj vjeri s obzirom na to da se njime nudi put koji vodi prema pronalasku mirnog rješenja sukoba; izražava duboku zabrinutost zbog brojnih kršenja prekida vatre i snažno osuđuje sve terorističke činove i okupaciju Debaljceva koju predvode separatisti uz rusku podršku, što je jasno kršenje sporazuma o prekidu vatre; poziva Rusku Federaciju da zajamči potpunu provedbu sporazumâ iz Minska; u tom pogledu podsjeća Rusiju na njezine obveze i posebnu odgovornost;
 5. ustraje u tome da se postigne napredak u povlačenju teškog naoružanja i poziva potpisnice paketa mjera iz Minska da Posebnoj promatračkoj misiji OEES-a pruže osnovne informacije, uključujući popis oružja, rute povlačenja i sabirne točke;

⁽¹⁾ Donesena 17. ožujka 2015. u Erevanu u Armeniji.

6. naglašava da je u skladu sa sporazumima iz Minska ključno da Ukrajina ponovno uspostavi kontrolu nad svojim granicama; ponavlja da se promatračima OEES-a i bespilotnim letjelicama mora zajamčiti potpuni i neodgodivi pristup pogođenim područjima, koja obuhvaćaju dijelove regija Donjecka i Luhanska i područja uzduž državne granice s Rusijom, kako bi nastavili sa svojim aktivnostima nadzora i provjere;
 7. poziva EU i njegove partnerske zemlje da nastave sa slanjem kvalificiranog osoblja, opreme i financijskih doprinosa Posebnoj promatračkoj misiji OEES-a; pozdravlja donošenje odluke o udvostručenju broja posebnih promatrača; ističe da separatisti ne poštuju i ne promiču odredbe iz sporazumâ iz Minska, što vodi do daljnjeg zaoštavanja napetosti i nastavka oružanih sukoba;
 8. smatra da bi EU i njegove partnerske zemlje trebali istražiti načine pružanja potpore ukrajinskoj vladi u jačanju obrambenih sposobnosti Ukrajine i zaštite njezinih granica;
 9. poziva Rusiju da povuče svoje postrojbe i oružje iz okupiranih teritorija, da obustavi slanje, opskrbu i financiranje plaćenika i podupiranje, osposobljavanje i naoružanje neregularnih snaga;
 10. prima na znanje prijedlog Ukrajine od 19. veljače 2015. kojim se poziva Vijeće Europske unije da razmotri mogućnost pokretanja misije EU-a u Ukrajini u okviru zajedničke sigurnosne i obrambene politike kao učinkovitog instrumenta za jamčenje potrebne i potpune provedbe sporazumâ iz Minska usmjerene na očuvanje teritorijalne cjelovitosti, suverenosti i nezavisnosti Ukrajine te nepovredivosti njezinih granica;
 11. potiče na usvajanje mjera za izgradnju povjerenja kojima se podupiru naponi za mir i pomirbu; naglašava važnost uključivog političkog dijaloga, decentralizacije i drugih ustavnih promjena koje su već predložene u Porošenkovu mirovnom planu; ističe da je važno izbjeći korištenje propagandom, jezikom i govorom mržnje, uključujući Rusiju, čime se može dodatno pogoršati sukob; naglašava da bi u takvom uključivom dijalogu trebale sudjelovati organizacije civilnog društva te građani iz svih regija i manjina;
 12. poziva ruske vlasti da smjesta oslobode Nadiju Savčenko, članicu Vrhovne Rade Ukrajine i Parlamentarne skupštine Vijeća Europe, i druge ukrajinske građane koji se i dalje nezakonito drže u ruskim zatvorima;
 13. izražava duboku zabrinutost zbog humanitarne situacije u Donbasu te naglašava potrebu za dodatnom financijskom i humanitarnom pomoći; skreće pozornost na povećani broj interno raseljenih osoba, izbjeglica u susjednim zemljama i djece pogođene sukobom;
 14. poziva na nastavak i intenzifikaciju diplomatskog dijaloga i pritiska kako bi se pronašlo održivo rješenje sukoba; naglašava da bi međunarodna zajednica trebala biti pripravna reagirati odgovarajućim mjerama na svako očito kršenje prekida vatre i svaku radnju kojima se podrivaju nastojanja za postizanje sveobuhvatnog rješenja; ističe da nastavak, jačanje ili reverzibilnost restriktivnih mjera EU-a ovise o ruskom stavu i o provedbi sporazumâ iz Minska; ističe da rješenje ovog ili drugih sukoba u zajedničkom susjedstvu ne smije biti vojne naravi; preporučuje primjenu sličnih modela međunarodno potpomognute mirne reintegracije okupiranih teritorija u pravni i ustavni poredak;
 15. poziva ukrajinske vlasti da ostvare stvaran napredak u provedbi Sporazuma o pridruživanju i da unatoč ratnom stanju odlučno provedu ambiciozne, ali zakašnjele reforme; naglašava potrebu za jačanjem vladavine prava, iskorjenjivanjem korupcije i napredovanjem u pogledu ključnih ustavnih, pravosudnih, društvenih i gospodarskih reformi;
 16. snažno osuđuje porast terorističkih činova u ukrajinskim gradovima, uključujući nedavno počinjen teroristički čin 22. veljače 2015. tijekom mirne povorke povodom prve obljetnice ubojstva civila na Euromajdanu;
 17. podupire međunarodnu i nezavisnu istragu o tragičnom rušenju zrakoplova prijevoznika Malaysia Airlines na letu MH17 i apelira na sve strane da iskažu iskrenu spremnost na suradnju i jamčenje sigurnog i neograničenog pristupa mjestu pada zrakoplova MH17, te da omoguće pristup drugim relevantnim čimbenicima koji mogu doprinijeti istrazi i da pomognu počinitelje tog zločina prvesti pravdi; naglašava da počinitelji tog ratnog zločina neće biti amnestirani.
-

IV

(Obavijesti)

OBAVIJESTI INSTITUCIJA, TIJELA, UREDA I AGENCIJA EUROPSKE UNIJE

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA EURONESTA

POSLOVNIK

usvojen 3. svibnja 2011. u Bruxellesu, izmijenjen 3. travnja 2012. u Bakuu, 29. svibnja 2013. u Bruxellesu i 18. ožujka 2015. u Erevanu

(2015/C 315/07)

Članak 1.

Priroda i ciljevi

1. Parlamentarna skupština EURONEST je parlamentarna institucija Istočnog partnerstva između Europske unije i njenih istočnoeuropskih partnera, na koju se načelno može primijeniti članak 49. Ugovora o Europskoj uniji, utemeljena na zajedničkim interesima i obvezama, kao i načelima razlikovanja, zajedničkog vlasništva i odgovornosti.
2. Parlamentarna skupština EURONEST je parlamentarni forum koji promiče neophodne uvjete za ubrzavanje političkog povezivanja i daljnje gospodarske integracije između Europske unije i istočnoeuropskih partnera. Pridonosi osnaživanju, razvoju i vidljivosti Istočnog partnerstva, kao institucija odgovorna za parlamentarno savjetovanje, nadzor i praćenje partnerstva.
3. Sudjelovanje u Parlamentarnoj skupštini EURONEST je dobrovoljno, pod uvjetom da su ispunjeni kriteriji za članstvo određeni Ustavnim aktom, a Parlamentarna skupština EURONEST djeluje u duhu integracije i otvorenosti.
4. Parlamentarna skupština EURONEST u praksi podržava, promiče i učvršćuje Istočno partnerstvo obuhvaćajući pritom i njegove četiri tematske platforme:
 - (a) pitanja koja se odnose na temeljne vrijednosti uključujući demokraciju, vladavinu prava, poštovanje ljudskih prava i temeljnih sloboda kao i pitanja koja se odnose na tržišno gospodarstvo, održivi razvoj i odgovorno upravljanje;
 - (b) daljnju ekonomsku integraciju između EU-a i njegovih istočnoeuropskih partnera, potporu socioekonomskim reformama istočnoeuropskih partnera kao i liberalizaciju trgovine i ulaganja, što dovodi do usklađivanja sa zakonima i standardima EU-a u cilju stvaranja mreže dubokih i sveobuhvatnih područja slobodne trgovine;
 - (c) mehanizme za uzajamnu potporu i sigurnost opskrbe energijom te usklađivanje energetske politike i zakonodavstva istočnoeuropskih partnera;
 - (d) promicanje kontakata među ljudima i olakšavanje interakcije između Europske unije i građana istočnoeuropskih partnera, naročito mladih; promicanje kulturne suradnje i međukulturnog dijaloga, kao i podupiranje obrazovanja, istraživanja, razvoja informacijskog i medijskog društva.

Članak 2.

Sastav

1. Parlamentarna skupština EURONEST je zajednička skupština i sastoji se od:
 - (a) 60 zastupnika u Europskom parlamentu;
 - (b) 10 zastupnika svakog parlamenta istočnoeuropskih zemalja partnerica.
2. Članove Parlamentarne skupštine EURONEST, koje je delegirao Europski parlament i parlamenti istočnoeuropskih partnera, moraju imenovati Europski parlament i parlamenti svake istočnoeuropske zemlje partnerice u skladu s uspostavljenim postupcima, tako da što vjernije odražava raspodjelu različitih zastupljenih klubova zastupnika i izaslanstava. U skladu s istim postupcima svaki parlament koji sudjeluje u partnerstvu može imenovati zamjenske članove Parlamentarne skupštine EURONEST.
3. Parlamentarna skupština EURONEST organizirana je na osnovi parlamentarnih izaslanstava koja određuju njene dvije komponente. Članovi se također mogu organizirati unutar vlastitih klubova zastupnika unutar Parlamentarne skupštine EURONEST.
4. Pri imenovanju članova Parlamentarne skupštine EURONEST i njenih tijela parlamenti koji sudjeluju dužni su promicati ravnopravnu zastupljenost spolova.
5. Parlamentarna skupština EURONEST osigurava da je sastav svih njenih tijela uravnotežen u odnosu na raspodjelu klubova zastupnika i nacionalnost članova.
6. Nepopunjena mjesta uvijek ostaju na raspolaganju parlamentu kojemu su dodijeljena.

Članak 3.

Nadležnosti

Parlamentarna skupština EURONEST je forum za parlamentarne rasprave, savjetovanje, nadzor i praćenje svih pitanja koja se tiču Istočnog partnerstva. U tu svrhu Parlamentarna skupština EURONEST donosi rezolucije, preporuke i mišljenja koja se upućuju vrhu Istočnog partnerstva, institucijama i ministarskim konferencijama koje su posvećene razvijanju Istočnog partnerstva, kao i institucijama Europske unije i istočnoeuropskih partnera. Isto tako odgovorna je za sastavljanje izvješća i prijedloga za donošenje određenih mjera koje se odnose na razna područja aktivnosti Partnerstva, na zahtjev vrha Partnerstva ili ministarskih konferencija.

Članak 4.

Predsjedavanje i Predsjedništvo

1. Dvije komponente Parlamentarne skupštine EURONEST među svojim članovima biraju Predsjedništvo koje se sastoji od dvaju ravnopravnih supredsjednika (po jedan za svaku komponentu Parlamentarne skupštine EURONEST) i određenog broja potpredsjednika (po jedan iz svake istočnoeuropske zemlje partnerice, osim zemlje iz koje dolazi supredsjednik, te jednak broj iz Europskog parlamenta). O izbornom postupku i mandatu odlučuje svaka komponenta zasebno.
2. Svakog člana Predsjedništva koji ne može sudjelovati na sljedećem sastanku Predsjedništva može zamijeniti drugi zastupnik Parlamentarne skupštine EURONEST koji pripada istom klubu zastupnika u Europskom parlamentu ili izaslanstvu iste istočnoeuropske zemlje partnerice. Supredsjednike je potrebno obavijestiti o zamjeni pismenim putem prije sastanka. Ako se mijenja supredsjednik, zamjena preuzima njegove funkcije kao člana Predsjedništva, ali ne i funkcije supredsjednika.
3. Predsjedništvo je odgovorno za koordinaciju djelovanja Parlamentarne skupštine EURONEST, praćenje njenih aktivnosti, rezolucija i preporuka te uspostavljanje odnosa s vrhom Istočnog partnerstva, ministarskim konferencijama i skupinama visokih dužnosnika i veleposlanika, kao i predstavnicima civilnog društva i drugih tijela. Predsjedništvo predstavlja Skupštinu u odnosima s drugim institucijama.

4. Na inicijativu supredsjednika Predsjedništvo se sastaje najmanje dvaput godišnje, pri čemu se jedan od tih sastanaka mora poklapati s plenarnom sjednicom Parlamentarne skupštine EURONEST. Korum Predsjedništva postiže se kada je prisutna najmanje polovica članova iz redova istočnoeuropskih partnera i polovica članova iz redova Europskog parlamenta.
5. Predsjedništvo sastavlja dnevni red Parlamentarne skupštine EURONEST i utvrđuje postupke za vođenje skupštine.
6. Predsjedništvo je odgovorno za pitanja koja se tiču sastava i nadležnosti odbora i radnih skupina. Predsjedništvo je također odgovorno za davanje ovlasti odborima za sastavljanje izvješća, predlaganje rezolucija i preporuka. Razna pitanja može proslijediti odborima koji mogu sastaviti izvješća o određenoj temi.
7. Predsjedništvo odluke donosi dvotrećinskom većinom prisutnih članova. Ako bilo koji član ili zamjenski član Predsjedništva koji predstavlja izaslanstvo istočnoeuropskog partnera u ime svog izaslanstva izjavi da bi sadržaj odluke koju Predsjedništvo donosi imao utjecaja na vitalne interese njegove zemlje i tu izjavu potkrijepi pismenim opisom tog utjecaja, za donošenje je potreban konsenzus među članovima Predsjedništva. Ova se mogućnost može koristiti samo u iznimnim slučajevima kada predložena odluka posebno utječe na opstojnost, sigurnost i vitalnost nacije i smije se odnositi samo na dio odluke koji bi utjecao na vitalne interese istočnoeuropske zemlje partnerice. Ova se mogućnost ne smije koristiti kako bi se Predsjedništvu onemogućilo donošenje cijele odluke ili kod odluka tehničke ili proceduralne prirode.
8. Ako se pri određivanju kvoruma prisutnih članova ili broja glasova potrebnih da bi se postigla dvotrećinska većina ne dobije cijeli broj, dobiveni se broj zaokružuje.

Članak 5.

Odnosi s vrhom Istočnog partnerstva, Vijećem ministara, Europskom komisijom i ministarskim konferencijama

1. Predsjedništvo u svim područjima uspostavlja bliskije veze s institucijama, tijelima i organizacijama Istočnog partnerstva. Ako je to primjereno, u odgovarajućim memorandumima i protokolima o razumijevanju propisuju se praktične odredbe za tu suradnju.
2. Predsjedništvo poziva predstavnike vrha Istočnog partnerstva, Vijeća ministara, Europske komisije i ministarskih konferencija koje su posvećene razvoju i jačanju Istočnog partnerstva na sudjelovanje na sjednicama i sastancima Parlamentarne skupštine EURONEST i njenih tijela.

Članak 6.

Promatrači

1. Na prijedlog Predsjedništva Parlamentarna skupština EURONEST može dopustiti predstavnicima parlamenata trojke EU-a da na sastancima Parlamentarne skupštine EURONEST sudjeluju kao promatrači.
2. Predsjedništvo može pozvati i predstavnike drugih institucija i tijela, kao i druge osobe, da sudjeluju na sjednicama i sastancima Parlamentarne skupštine EURONEST, njenih odbora i radnih skupina.

Članak 7.

Plenarne sjednice Parlamentarne skupštine EURONEST

1. Parlamentarnu skupštinu EURONEST sazivaju njeni supredsjednici i u načelu se održava jednom godišnje, naizmjenice u jednoj od zemalja istočnoeuropskih partnera i u prostorijama Europskog parlamenta na jednom od njegovih mjesta rada, na poziv Europskog parlamenta ili parlamenta istočnoeuropskog partnera domaćina.
2. Na zahtjev Predsjedništva supredsjednici mogu sazvati izvanrednu sjednicu Parlamentarne skupštine EURONEST.

3. Prvo zasjedanje svake sjednice Parlamentarne skupštine EURONEST otvara predsjednik Europskog parlamenta ili predsjednik parlamenta istočnoeuropskog partnera domaćina.

Članak 8.

Predsjedavanje sjednicama

1. Supredsjednici zajedno odlučuju koji od njih će biti predsjednik svake sjednice Parlamentarne skupštine EURONEST. Predsjednik može odlučiti da ga tijekom sjednice zamijeni drugi supredsjednik ili potpredsjednik.

2. Predsjednik otvara, prekida i zatvara sjednice. Osigurava poštovanje Poslovnika, održava red, daje riječ govornicima, ograničava vrijeme za govor, daje pitanja na glasovanje i objavljuje rezultate glasovanja.

3. Predsjednik odlučuje o pitanjima koja se javljaju tijekom sjednica, uključujući ona koja nisu predviđena Poslovnikom. Po potrebi se savjetuje s Predsjedništvom.

4. Predsjednik može govoriti u raspravi samo kako bi predstavio temu ili opomenuo govornike. Ako želi sudjelovati u raspravi, predsjedničko mjesto mora prepustiti drugom supredsjedniku ili potpredsjedniku.

Članak 9.

Dnevni red

1. Supredsjednici podnose Parlamentarnoj skupštini EURONEST na potvrdu nacrt dnevnog reda plenarne sjednice koji sastavlja Predsjedništvo.

2. Nacrt dnevnog reda svake plenarne sjednice uključuje dvije kategorije tema:

(a) izvješća koja podnose stalni odbori; načelno su ograničena na jedno izvješće po odboru za svaku sjednicu. Prijedlozi rezolucija, koji mogu biti sadržani i u izvješću, moraju se podnijeti četiri tjedna prije otvaranja sjednice. Najveća dozvoljena duljina prijedloga rezolucija propisana je u Prilogu II. Poslovniku. Predsjedništvo na zahtjev supredsjednika odbora može odlučiti o broju izvješća o kojima će se glasovati na svakoj sjednici, ovisno o napretku u njihovoj pripremi;

(b) žurne teme koje predlaže stalni odbor ili samo Predsjedništvo; žurne se teme uvrštavaju samo iznimno i najviše tri na jednoj sjednici.

3. Prijedlog rezolucije o žurnoj temi može podnijeti najmanje 10 članova Parlamentarne skupštine EURONEST iz najmanje dvaju izaslanstava ili klubova zastupnika u Europskom parlamentu. Prijedlozi rezolucija o žurnim temama moraju biti ograničeni na točku „Žurno” na dnevnom redu sjednice i ne smiju imati više od 1 000 riječi. Prijedlozi rezolucija o žurnim temama moraju se podnijeti 48 sati prije otvaranja sjednice na kojoj će se o njima raspravljati i glasovati.

4. Prijedlozi rezolucija o žurnim temama podnose se Predsjedništvu, koje osigurava da svaki prijedlog zadovoljava kriterije postavljene u stavku 3., da se unese u dnevni red te je dostupan na radnim jezicima Parlamentarne skupštine EURONEST. Prijedlozi Predsjedništva podnose se Parlamentarnoj skupštini EURONEST na odobrenje.

Članak 10.

Kvorum

1. Kvorum Parlamentarne skupštine EURONEST postiže se kada je prisutna najmanje trećina članova istočnoeuropskih partnera i trećina članova Europskog parlamenta.

2. Glasovanje je valjano bez obzira na broj glasača, osim u slučaju kada predsjednik na zahtjev, koji prije početka glasovanja preda najmanje 15 prisutnih članova, ustanovi da u vrijeme glasovanja nema kvoruma. Ako glasovanje pokaže da nema kvoruma, glasovanje se stavlja na dnevni red sljedeće sjednice.

Članak 11.

Raspored sjedenja

1. Svi članovi sjede po abecednom redu prema imenu, bez obzira na nacionalnost. Predsjedništvo sjedi na čelu.
2. Predstavnici vrha Istočnog partnerstva, Vijeća ministara, Europske komisije i ministarskih konferencija te promatrači sjede odvojeno od članova.

Članak 12.

Službeni i radni jezici

1. Službeni jezici Parlamentarne skupštine EURONEST službeni su jezici Europske unije i službeni jezici istočnoeuropskih partnera. Radni jezici su engleski, njemački, francuski i ruski. Na svakom mjestu rada nadležne službe Europskog parlamenta mogu isporučiti zatraženu jezičnu potporu kako bi se osiguralo da svaki član Parlamentarne skupštine EURONEST može u potpunosti sudjelovati u postupku, ako je parlament zemlje domaćina s tim suglasan.
2. Parlament koji je domaćin sjednice osigurava dostupnost radnih dokumenata za članove Parlamentarne skupštine EURONEST na radnim jezicima i, ako je to moguće, na svim službenim jezicima.
3. Načelno i u granicama mogućnosti svi članovi tijekom rasprava mogu govoriti jednim od službenih jezika Parlamentarne skupštine EURONEST. Intervencije se prevode na radne jezike Parlamentarne skupštine EURONEST i, ako to dopušta Kodeks ponašanja Europskog parlamenta o višezličnosti, na relevantne službene jezike Europske unije kada se sjednice Parlamentarne skupštine EURONEST održavaju na jednom od mjesta rada Europskog parlamenta.
4. Sjednice odbora i, kada je to primjenjivo, radnih skupina, kao i saslušanja, održavaju se na radnim jezicima, ne dovodeći u pitanje mogućnosti navedene u Poslovniku.
5. Tekstovi koje je donijela Parlamentarna skupština EURONEST objavljuju se na svim službenim jezicima Europske unije u *Službenom listu Europske unije*, a parlamenti istočnoeuropskih partnera ih objavljuju na svojim službenim jezicima u obliku koji je za njih primjeren.

Članak 13.

Javna priroda rasprava

Sjednice Parlamentarne skupštine EURONEST su javne, osim ako Skupština ne odluči drugačije.

Članak 14.

Pravo na riječ

1. Član Parlamentarne skupštine EURONEST može govoriti kada mu predsjednik da riječ.
2. Predstavnici vrha Istočnog partnerstva, Vijeća ministara, Europske komisije i ministarskih konferencija te promatrači riječ dobivaju po odobrenju predsjednika.
3. Ako se govornik udalji od teme, predsjednik ga opominje. Ako govornik ustraje, predsjednik mu može oduzeti riječ na vrijeme koje mu se čini primjereno.

Članak 15.

Pitanja o pridržavanju Poslovnika

1. Svaki član može postaviti pitanje o pridržavanju Poslovnika ili podnijeti postupovni prijedlog i tada dobiva riječ na najviše dvije minute.

2. Predsjednik na zahtjev može dati riječ jednom govorniku za postupovni prijedlog najviše dvije minute.
3. Nijedan drugi govornik nema pravo na riječ.
4. Predsjednik objavljuje svoju odluku o pitanju o pridržavanju Poslovnika ili postupovnom prijedlogu. Po potrebi se savjetuje s Predsjedništvom.

Članak 16.

Prava i postupci glasovanja

1. Svaki član ima jedan, osobni i neprenosivi glas.
2. Parlamentarna skupština EURONEST glasuje elektroničkim putem. Ako elektroničko glasovanje nije moguće, Parlamentarna skupština EURONEST glasuje dizanjem ruku. Ako je rezultat dizanja ruku nejasan, provodi se novo glasovanje pomoću kartona u boji.
3. Glasove prebrojava Povjerenstvo za prebrojavanje glasova, koje se sastoji od dvaju jednakih dijelova koje čine predstavnici tajništva obje komponente Parlamentarne skupštine EURONEST. Povjerenstvo za prebrojavanje glasova imenuje Predsjedništvo prije početka svake sjednice, a Povjerenstvo o rezultatu brojenja glasova neposredno izvješćuje supredsjednike.
4. Parlamentarna skupština EURONEST smije odrediti tajno glasovanje ako najmanje 15 članova Skupštine podnese pismeni zahtjev do 18.00 sati dan prije glasovanja.
5. Parlamentarna skupština EURONEST odluke donosi običnom većinom članova koji sudjeluju u glasovanju. Ako je najmanje jedna desetina članova, koji pripadaju najmanje dvama klubovima zastupnika u Europskom parlamentu ili najmanje dvama izaslanstvima istočnoeuropskih partnera Parlamentarne skupštine EURONEST, prije početka glasovanja podnijela zahtjev za odvojenim glasovanjem, glasuje se tako da predstavnici istočnoeuropskih partnera i predstavnici Europskog parlamenta glasuju odvojeno, ali istodobno ⁽¹⁾. Tekst o kojem se glasuje smatrat će se usvojenim ako dobije dvotrećinsku većinu glasova danih odvojeno u obje komponente.
6. Ako tekst o kojem se će se glasovati sadrži dvije ili više odredbi, upućuje na dvije ili više točaka ili ga se može podijeliti na dva ili više dijelova s različitim značenjem i/ili normativnom vrijednošću, klub zastupnika u Europskom parlamentu ili najmanje pet članova Parlamentarne skupštine EURONEST mogu zahtijevati glasovanje po dijelovima. Zahtjev upućen supredsjednicima podnosi se pisanim putem najkasnije do 18.00 dan uoči glasovanja osim ako supredsjednici ne odrede drugi rok.

Članak 17.

Rezolucije i preporuke Parlamentarne skupštine EURONEST

1. Parlamentarna skupština EURONEST može donositi rezolucije i preporuke koje se tiču vrha Istočnog partnerstva i institucija, tijela, skupina te ministarskih konferencija, koje su posvećene jačanju Istočnog partnerstva ili institucija Europske unije i Istočnoeuropskih partnera, o pitanjima povezanim s raznim područjima koja Partnerstvo pokriva.
2. Parlamentarna skupština EURONEST glasuje o prijedlozima rezolucija sadržanima u izvješćima koja podnose stalni odbori.
3. Kada je to prikladno, Parlamentarna skupština EURONEST glasuje i o prijedlozima rezolucija koje se tiču žurnih pitanja.

⁽¹⁾ U skladu s prijedlogom Radne skupine za Poslovnik Parlamentarne skupštine EURONEST koji je Predsjedništvo Parlamentarne skupštine EURONEST podržalo 17. ožujka 2015. da bi se omogućilo korištenje elektroničke opreme, dvije bi komponente trebale glasovati jedna po jedna, a rezultati se ne bi smjeli objavljivati dok ne glasuju obje komponente.

4. Kada je to prikladno, predsjednik poziva autore sličnih prijedloga rezolucija o žurnim pitanjima da sastave zajednički prijedlog rezolucije. Na kraju rasprave Parlamentarna skupština EURONEST prvo glasuje o svakom od tih prijedloga i odgovarajućih izmjena. Nakon što je podnesena zajednička rezolucija, svi ostali prijedlozi koje su isti autori podnijeli na istu temu postaju bespredmetni. Isto tako nakon što je donesena zajednička rezolucija, svi ostali tekstovi na tu temu postaju bespredmetni. Ako zajednička rezolucija nije donesena, preostali prijedlozi rezolucije stavljaju se na glasovanje po redu kojim su podneseni.

Članak 18.

Poruke za sastanke na vrhu Istočnog partnerstva

Predsjedništvo Parlamentarne skupštine EURONEST podnosi poruku sastanku na vrhu ili, kada je to prikladno, sastanku ministara Istočnog partnerstva, na temelju rezolucija i preporuka koje je Parlamentarna skupština EURONEST donijela. Supredsjednici zajednički šalju poruku relevantnim institucijama.

Članak 19.

Izjave

Predsjedništvo može žurno dogovoriti izjave koje se tiču pitanja u vezi s Istočnim partnerstvom te kao odgovor na prirodne katastrofe, pojavu krize ili izbijanje sukoba kada se smatra prikladnim ili neophodnim objaviti institucionalni poziv uključenim stranama da se suzdrže od nasilja i/ili da pristupe političkim pregovorima ili da se iskaže solidarnost s pogođenim osobama i zemljama. Takve izjave trebaju se temeljiti na postojećim rezolucijama i preporukama koje je donijela Parlamentarna skupština EURONEST te ih treba što prije poslati na uvid svim članovima Parlamentarne skupštine EURONEST. Izjave objavljuju supredsjednici.

Članak 20.

Izmjene

1. Izmjene tekstova o kojima se raspravlja na sjednici može podnijeti najmanje pet članova Parlamentarne skupštine EURONEST ili klub zastupnika kako je navedeno u članku 2.3. Izmjene se odnose na tekst koji se namjerava izmijeniti i podnose se pismenim putem. Predsjedništvo može odbiti izmjene kao nedopuštene na temelju ovih kriterija.

2. Rok za podnošenje izmjena objavljuje se na početku sjednice.

3. Prilikom glasovanja izmjene imaju prednost pred tekstom na koji se odnose.

4. Ako se na isti dio teksta podnesu dvije ili više izmjena, na glasovanje se prvo stavlja izmjena koja najviše odstupa od sadržaja izvornog teksta. U obzir se mogu uzeti samo usmene izmjene kojima se ispravljaju činjenične ili jezične pogreške. Sve ostale usmene izmjene se odbacuju.

5. Skupština ne uzima u obzir izmjene (uključujući usmene izmjene) za koje je izražena primjedba u vezi s vitalnim interesom.

Članak 21.

Pitanja za pisani odgovor

1. Svaki član Parlamentarne skupštine EURONEST od ministarskih tijela Istočnog partnerstva, trenutačnog predsjedništva vrha partnerstva, Vijeća ministara Europske unije ili Europske komisije može zatražiti pisani odgovor na pitanje.

2. Ta se pitanja moraju odnositi na Istočno partnerstvo i njegove četiri tematske platforme. Pitanja se podnose pismenim putem Predsjedništvu, koje odlučuje jesu li dopuštena te ih, ako su dopuštena, prosljeđuje nadležnim tijelima, uz zahtjev za pisanim odgovorom u roku od dva mjeseca od dana kad je pitanje poslano.

Članak 22.**Pitanja za usmeni odgovor**

1. Na svakoj sjednici Predsjedništvo odlučuje o vremenu za pitanja za ministarska tijela Istočnog partnerstva, trenutačno predsjedništvo vrha, Vijeće ministara Europske unije i Europsku komisiju kako bi se osigurala prisutnost navedenih institucija na najvišoj razini.

2. Svaki član Parlamentarne skupštine EURONEST može postaviti jedno pitanje za usmeni odgovor. Ta se pitanja moraju odnositi na Istočno partnerstvo i njegove četiri tematske platforme. Ako pitanje postavlja nekoliko članova, samo jedan od tih članova bit će pozvan da usmeno izloži pitanje. Pitanja ne smiju sadržavati više od 100 riječi i podnose se Predsjedništvu pismenim putem u roku koji određuje Predsjedništvo. Predsjedništvo odlučuje jesu li pitanja dopuštena. Predsjedništvo proglašava nedopuštenima osobito ona pitanja koja se tiču tema koje su već uključene u dnevni red sjednice. Pitanja koja su proglašena dopuštenima proslijeđuju se nadležnim institucijama. Supredsjednici odlučuju o redoslijedu primanja usmenih pitanja i o odluci obavješćuju autore pitanja.

3. Parlamentarna skupština EURONEST za pitanja za usmeni odgovor dodjeljuje najviše dva sata tijekom svake sjednice. Na pitanja na koja nije odgovoreno zbog nedostatka vremena, odgovorit će se pismenim putem, ako autor ne povuče pitanje. Na usmeno pitanje može se odgovoriti samo ako je autor prisutan.

4. Ministarska tijela Istočnog partnerstva, trenutačno Predsjedništvo vrha Partnerstva, Vijeće ministara Europske unije i Europska komisija pozvani su da pruže kratke odgovore na pitanja. Na zahtjev 20 ili više članova Parlamentarne skupštine EURONEST nakon odgovora može uslijediti rasprava. Predsjednik određuje vremensko ograničenje za takvu raspravu.

Članak 23.**Zahtjevi za mišljenje Parlamentarne skupštine EURONEST**

Na zahtjev vrha Istočnog partnerstva, ministarskih konferencija, Europske komisije ili druge nadležne institucije EU-a ili Istočnog partnerstva Parlamentarna skupština EURONEST može, po preporuci Predsjedništva, sastaviti mišljenja i prijedloge za donošenje specifičnih mjera koje su povezane s različitim područjima aktivnosti Istočnog partnerstva. U takvim slučajevima zahtjev se podnosi Predsjedništvu, koje slučaj može izložiti pred Parlamentarnom skupštinom EURONEST zajedno s preporukom.

Članak 24.**Zapisnik**

Tajništvo izaslanstva koje je domaćin sjednica i sastanaka priprema i vodi nacrt zapisnika plenarnih sjednica i sastanaka Predsjedništva, stalnih odbora i radnih skupina, kao i evidenciju prisutnih te donesenih tekstova i odluka. Po završetku druga izaslanstva dobivaju kopiju tog nacrtu zapisnika.

Članak 25.**Stalni odbori**

1. Radi pomnijivog razmatranja posebnih aspekata Istočnog partnerstva Parlamentarna skupština EURONEST osniva sljedeća četiri stalna odbora:

- Odbor za politička pitanja, ljudska prava i demokraciju,
- Odbor za gospodarsku integraciju, pravno približavanje i usklađivanje s politikama EU-a,
- Odbor za energetske sigurnost,
- Odbor za socijalna pitanja, obrazovanje, kulturu i civilno društvo.

2. U skladu s općim odredbama za funkcioniranje Parlamentarne skupštine EURONEST stalni odbori sastavljeni su od članova Skupštine u skladu s člankom 2. te je njihovo djelovanje u potpunosti jednakovrijedno. Ovlasti, nadležnosti, sastav i postupci stalnih odbora propisani su Prilogom I.

3. Parlamentarna skupština EURONEST na prijedlog Predsjedništva usvaja Poslovnik stalnih odbora.

Članak 26.

Privremeni odbori i odbori za praćenje

Na prijedlog Predsjedništva ili članova Skupštine, uključujući najmanje trećinu komponente istočnoeuropskih partnera i trećinu komponente Europskog parlamenta, Parlamentarna skupština EURONEST u bilo kojem trenutku može osnovati privremene odbore ili odbore za praćenje, pritom određujući njihove nadležnosti, sastav i mandat. Istodobno mogu djelovati najviše dva takva odbora. Odbori za praćenje moraju dovršiti svoj rad u roku od godinu dana. U posebnim slučajevima taj se rok može produljiti za dodatnih šest mjeseci.

Članak 27.

Radne skupine i saslušanja

1. Predsjedništvo može osnovati radne skupine za određeno područje Istočnog partnerstva ili u istočnoeuropske zemlje partnerice, države Europske unije ili međunarodne organizacije poslati istražne misije, u skladu s proračunskim ograničenjima. U svakom slučaju o njihovom ustroju, nadležnostima i sastavu odlučuje Predsjedništvo. Te radne skupine ili misije mogu dobiti nalog da za Parlamentarnu skupštinu EURONEST sastave izvješća i prijedloge rezolucija ili preporuke. Osnovane radne skupine nastavljaju s radom dok Parlamentarna skupština EURONEST ne odluči drugačije. Radna skupina ima 10 članova (pet iz svake komponente).

2. Svakog člana radne skupine koji ne može sudjelovati na sastanku može zamijeniti drugi član Parlamentarne skupštine EURONEST koji pripada istom klubu zastupnika u Europskom parlamentu ili istom izaslanstvu istočnoeuropske zemlje partnerice. Supredsjednike dotične radne skupine potrebno je pisanim putem obavijestiti o zamjeni prije sastanka.

3. U svrhu postizanja većeg razumijevanja među narodima Europske unije i istočnoeuropskih partnera te postizanja svijesti u javnosti o pitanjima koja se tiču Istočnog partnerstva, Parlamentarna skupština EURONEST može organizirati saslušanja u redovitim intervalima. Njihova organizacija je u nadležnosti Predsjedništva, koje osigurava mogućnost da se pozovu osobe koje Parlamentarnoj skupštini EURONEST mogu dati informacije iz prve ruke o relevantnim političkim, gospodarskim, socijalnim i kulturnim pitanjima.

Članak 28.

Odnosi s odborima za parlamentarnu suradnju i izaslanstvima

1. Parlamentarna skupština EURONEST poziva na suradnju odbore za parlamentarnu suradnju i izaslanstva osnovana u okviru postojećih sporazuma i naknadno.

2. Taj poziv može posebno uključivati sjednicu postojećih odbora za parlamentarnu suradnju i izaslanstava tijekom zasjedanja Parlamentarne skupštine EURONEST.

Članak 29.

Financiranje troškova organizacije, sudjelovanja, tumačenja i prevođenja

1. Ne dovodeći u pitanje članak 12., stavak 1., parlament koji je domaćin sjednice Parlamentarne skupštine EURONEST, sastanka Predsjedništva ili sastanka jednog od odbora ili radnih skupina odgovoran je za praktične odredbe koje se tiču organizacije sjednice ili sastanka.

2. Na prijedlog Predsjedništva Parlamentarna skupština EURONEST može preporučiti da ostali parlamenti daju financijski doprinos za pokriće troškova organizacije sjednice Parlamentarne skupštine EURONEST ili sastanka odbora ili radne skupine.

3. Putne troškove, troškove boravka i lokalnog prijevoza sudionika pokriva njihova matična institucija.

4. Troškove organizacije pokriva parlament koji je domaćin sjednice Parlamentarne skupštine EURONEST, sastanka Predsjedništva ili sastanka jednog od odbora ili radnih skupina, prema odredbama određenima u sljedećim stavcima.

5. Kada se sjednica Parlamentarne skupštine EURONEST, sastanak Predsjedništva ili sastanak jednog od odbora ili radnih skupina održava u mjestima rada Europskog parlamenta, Europski parlament će, ne dovodeći u pitanje članak 12., stavak 1., zbog vlastite jezične raznolikosti, osigurati tumačenje na službenim jezicima Europske unije, ovisno o zahtjevima svakog sastanka i u skladu s Kodeksom ponašanja Europskog parlamenta o višejezičnosti.

6. Kada se sjednica Parlamentarne skupštine EURONEST, sastanak Predsjedništva ili sastanak jednog od odbora ili radnih skupina održava izvan mjesta rada Europskog parlamenta, Europski parlament će, ne dovodeći u pitanje članak 12., stavak 1., zbog vlastite jezične raznolikosti, osigurati tumačenje isključivo na radnim jezicima Parlamentarne skupštine EURONEST i službenim jezicima Europske unije koje koriste članovi Europskog parlamenta u skladu s Kodeksom ponašanja Europskog parlamenta o višejezičnosti.

7. Europski parlament preuzima odgovornost za prevođenje službenih dokumenata koje donosi Parlamentarna skupština EURONEST na službene jezike Europske unije. Ako se parlamenti istočnoeuropskih partnera s tim slože i zbog vlastite jezične raznolikosti, ova institucija također preuzima na sebe prevođenje dokumenata nastalih u pripremi ili tijekom sastanaka Parlamentarne skupštine EURONEST i njenih tijela na radne jezike Parlamentarne skupine EURONEST. Parlamenti istočnoeuropskih zemalja partnerica preuzimaju odgovornost za prevođenje službenih dokumenata koje donosi Parlamentarna skupština EURONEST na službene jezike svojih zemalja.

Članak 30.

Tajništvo

1. Parlamentarnoj skupštini EURONEST u pripremi i neometanom odvijanju njezina rada pomaže Glavno tajništvo koje se sastoji od dužnosnika svake od dviju komponenti Parlamentarne skupštine EURONEST.

Glavno tajništvo osigurava potporu plenarnim sjednicama, Predsjedništvu, odborima i radnim skupinama. Kako bi se zajamčila profesionalna i nepristrana potpora Skupštini, obje komponente dužne su olakšati blisku suradnju i izgradnju kapaciteta, kao i uzajamnu razmjenu profesionalnog iskustva među različitim komponentama Glavnog tajništva.

2. Plaće i druge troškove osoblja tajništva snose njihovi parlamenti.

3. Parlament koji je domaćin sjednice Parlamentarne skupštine EURONEST ili sastanka odbora pomaže u organizaciji te sjednice ili sastanka.

Članak 31.

Tumačenja Poslovnika

Supredsjednici ili, na njihov zahtjev, Predsjedništvo odlučuje o pitanjima koja se tiču tumačenja Poslovnika.

Članak 32.

Izmjene Poslovnika

1. Izmjene Poslovnika donosi Parlamentarna skupština EURONEST na temelju prijedloga Predsjedništva.

2. Izmjene se donose dvotrećinskom većinom nazočnih članova. Ako je zahtjev za glasovanjem po odvojenim komponentama prije početka glasovanja podnijela najmanje desetina članova koji pripadaju najmanje dvama klubovima zastupnika u Europskom parlamentu ili najmanje dvama izaslanstvima iz komponente istočnoeuropskih partnera u Parlamentarnoj skupštini EURONEST, glasovanje se provodi tako da predstavnici komponente istočnoeuropskih partnera i predstavnici komponente Europskog parlamenta glasuju odvojeno. Tekst o kojem se glasuje smatrat će se usvojenim ako dobije dvotrećinsku većinu glasova danih odvojeno u obje komponente.

3. Ako nije drukčije odlučeno prilikom glasovanja, izmjene Poslovnika stupaju na snagu prvog dana sjednice nakon njihova donošenja.

PRILOG I.

OVLASTI, NADLEŽNOSTI, SASTAV I POSTUPCI STALNIH ODBORA

Članak 1.

Postoje četiri stalna parlamentarna odbora sa sljedećim ovlastima i nadležnostima:

- Odbor za politička pitanja, ljudska prava i demokraciju,
- Odbor za gospodarsku integraciju, pravno približavanje i usklađivanje s politikama EU-a,
- Odbor za energetske sigurnost,
- Odbor za socijalna pitanja, obrazovanje, kulturu i civilno društvo.

I. Odbor za politička pitanja, ljudska prava i demokraciju

Ovaj je odbor nadležan za pitanja koja se tiču:

1. razvijanja stabilnih demokratskih institucija, pitanja upravljanja i uloge političkih stranaka;
2. promicanja političkog dijaloga, mjera za izgradnju mnogostranog povjerenja i doprinosa mirnom rješavanju sukoba;
3. odnosa s drugim nacionalnim i međunarodnim organizacijama i parlamentarnim skupštinama u vezi s pitanjima koja su u opisu posla odbora;
4. mira, sigurnosti i stabilnosti;
5. izbornih standarda, regulacije medija i borbe protiv korupcije.

II. Odbor za gospodarsku integraciju, pravno približavanje i usklađivanje s politikama EU-a

Ovaj je odbor nadležan za pitanja koja se tiču:

1. praćenja gospodarskih, finansijskih i poslovnih odnosa između EU-a i istočnoeuropskih partnera s trećim zemljama i regionalnim organizacijama;
2. odnosa s relevantnim međunarodnim organizacijama (posebno sa Svjetskom trgovinskom organizacijom) i organizacijama koje djeluju na regionalnoj razini radi promicanja gospodarske i trgovinske integracije;
3. mjera tehničkog usklađivanja ili standardizacije u sektorima koje pokrivaju međunarodni pravni instrumenti;
4. financiranja Partnerstva, uključujući potporu implementaciji objekata Europske investicijske banke i ostale instrumente i mehanizme ove vrste;
5. socijalnog i humanog razvoja, društvene infrastrukture i usluga, uključujući pitanja zdravlja;
6. migracije i razmjene stanovništva;
7. održivog razvoja, prirodnih resursa, globalnog zagrijavanja i energetske politike;
8. upravljanja okolišem, ulaganja u regionalnom kontekstu, klimatskih promjena;
9. olakšavanja spajanja prometnih i telekomunikacijskih mreža;
10. usklađivanja regulatornog okruženja,
11. prekogranične suradnje.

III. Odbor za energetske sigurnost

Ovaj je odbor nadležan za pitanja koja se tiču:

1. praćenja razvoja i implementacije mehanizama uzajamne energetske potpore i sigurnosti;
2. podupiranja osnaživanja kontakata povezanih s energetskom sigurnosti i spremnošću na energetske krize;
3. podupiranja rada skupine za energetske sigurnost;
4. praćenja usklađivanja energetskih politika i zakonodavstva partnera i diversifikacije opskrbe i transportnih pravaca;
5. podupiranja stvaranja međusobno povezanog i diversificiranog tržišta energije.

IV. Odbor za socijalna pitanja, obrazovanje, kulturu i civilno društvo

Ovaj je odbor nadležan za pitanja koja se tiču:

1. promicanja suradnje u područjima kulture i obrazovanja i odnosa s relevantnim međunarodnim organizacijama i agencijama;
2. mladih i rodne ravnopravnosti;
3. praćenja razvoja informacijskog društva i uloge medija;
4. podupiranja suradnje u području obrazovanja, učenja jezika, mladih i istraživanja;
5. odnosa s Forumom za civilno društvo i nevladinim organizacijama iz EU-a i istočnoeuropskih partnera;
6. promicanja kulturne suradnje i međukulturnog dijaloga.

Članak 2.

1. Svi stalni odbori imaju najviše 30 članova i u najvećoj mogućoj mjeri sastavljeni su od jednakog broja članova iz obje komponente te odražavaju sastav Parlamentarne skupštine EURONEST. Veličinu i sastav odbora određuje Parlamentarna skupština EURONEST na prijedlog Predsjedništva.
2. Svaki član Parlamentarne skupštine EURONEST ima pravo na članstvo u jednom stalnom odboru. U iznimnim slučajevima moguće je članstvo u dvama stalnim odborima.
3. Članovi se imenuju u skladu s postupcima koje utvrdi svaki parlament tako da u najvećoj mogućoj mjeri odražavaju raspodjelu različitih klubova zastupnika i izaslanstava zastupljenih u komponenti Europskog parlamenta i komponenti istočnoeuropskih partnera.

Članak 3.

1. Svaki odbor između svojih članova bira Predsjedništvo koje čine dva supredsjednika ravnopravnog statusa (jedan iz svake komponente Parlamentarne skupštine EURONEST) i četiri potpredsjednika (dva iz svake komponente Parlamentarne skupštine EURONEST), a o postupcima njihova izbora i njihovim mandatima odlučuje svaka komponenta.
2. Supredsjednici zajednički odlučuju koji će od njih voditi sjednicu odbora.
3. Odbori mogu imenovati izvjestitelje koji će ispitati određena pitanja iz svog stručnog područja i pripremiti izvješća koja će podnijeti Parlamentarnoj skupštini EURONEST, a koja odobrava Predsjedništvo u skladu s Poslovnikom.
4. Stalni odbori mogu raspravljati o točkama svojega dnevnog reda bez izvješća i mogu pismenim putem obavijestiti Predsjedništvo da se o tim točkama raspravljalo.
5. Odbori izvješćuju Parlamentarnu skupštinu EURONEST o svojem radu.

Članak 4.

1. Odbori zasjedaju kada ih sazovu njihovi supredsjednici, a najviše dvaput godišnje, od čega jedanput tijekom sjednice Parlamentarne skupštine EURONEST.
 2. Svi članovi mogu podnijeti amandmane na razmatranje u odboru.
 3. Što se tiče postupka, Poslovnik Parlamentarne skupštine EURONEST na odgovarajući se način primjenjuje na sjednice odbora. Kvorum odbora postiže se nazočnošću najmanje jedne trećine članova iz svake komponente.
 4. Ako odbor drukčije ne odluči, sve sjednice su javne.
-

*PRILOG II.***DULJINA TEKSTOVA**

Za tekstove predane na prevođenje i umnožavanje vrijede sljedeća maksimalna ograničenja:

- obrazloženja, pripremni radni dokumenti i zapisnici sa sastanaka radnih skupina i istražnih misija: 6 stranica,
- prijedlozi rezolucija koji su sadržani u izvješćima i koji se tiču žurnih tema: četiri stranice, uključujući uvodne izjave, ali ne i pozivanja.

Jedna stranica predstavlja tekst od 1 500 ispisanih znakova bez razmaka.

Predsjedništvo može izmijeniti ovaj Prilog.

POSLOVNIK STALNIH ODBORA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE EURONEST

koji je Parlamentarna skupština Euronest usvojila 3. svibnja 2011. te izmijenila 29. svibnja 2013. u Bruxellesu i 18. ožujka 2015. u Erevanu

(2015/C 315/08)

U skladu s člankom 25. stavkom 3. Poslovnika Parlamentarne skupštine Euronest i uzimajući u obzir prijedlog Predsjedništva, Parlamentarna skupština Euronest usvaja Poslovnik stalnih odbora.

Članak 1.**Područje primjene**

1. Poslovnikom stalnih odbora utvrđuju se zajednički mehanizmi rada svih četiriju stalnih odbora Parlamentarne skupštine Euronest (dalje u tekstu: odbori):

- Odbor za politička pitanja, ljudska prava i demokraciju;
- Odbor za gospodarsku integraciju, pravno približavanje i usklađivanje s politikama EU-a;
- Odbor za energetske sigurnost;
- Odbor za socijalna pitanja, obrazovanje, kulturu i civilno društvo.

2. Poslovnik Parlamentarne skupštine Euronest na odgovarajući se način primjenjuje na sjednice odbora, ne dovodeći u pitanje Poslovnik stalnih odbora.

Članak 2.**Sastav**

1. Odbor ima najviše 30 članova, a čine ga:

- 15 zastupnika u Europskom parlamentu
- 15 zastupnika iz parlamenata istočnoeuropskih zemalja partnerica ⁽¹⁾.

Sastav odbora odražava sastav Parlamentarne skupštine Euronest.

2. Svaki član Parlamentarne skupštine Euronest ima pravo na članstvo u jednom stalnom odboru. U iznimnim slučajevima moguće je članstvo u dvama stalnim odborima.

3. Članovi se imenuju u skladu s postupcima koje utvrdi svaki parlament tako da u najvećoj mogućoj mjeri odražavaju raspodjelu različitih klubova zastupnika i izaslanstava zastupljenih u komponenti Europskog parlamenta i komponenti istočnoeuropskih zemalja partnerica.

4. Veličinu i sastav odbora odobrava Parlamentarna skupština Euronest na prijedlog Predsjedništva.

Članak 3.**Predsjedanje i Predsjedništvo**

1. Svaki odbor iz svojih redova bira Predsjedništvo koje čine dva supredsjednika s ravnopravnim statusom (jedan iz svake komponente) i četiri potpredsjednika (dva iz svake komponente), a o postupcima njihova izbora i njihovim mandatima odlučuje svaka komponenta zasebno.

2. Supredsjednici zajednički odlučuju o tome koji od njih predsjedava sjednicom odbora.

⁽¹⁾ Nakon pristupanja još jedne istočnoeuropske zemlje partnerice (Bjelorusija) mjesta u odboru preraspodijeljuju se među istočnoeuropskim zemljama partnericama.

Članak 4.**Zamjenici**

1. Svakog punopravnog člana koji ne može nazočiti sjednici odbora može zamijeniti zamjenski član iz iste komponente Skupštine ako se ta dva člana tako dogovore. Predsjednik mora biti obaviješten o svim zamjenama prije početka sjednice.
2. Zamjenik u odboru ima jednaka prava i podliježe jednakim obvezama kao i punopravni član.

Članak 5.**Sjednice**

1. Odbori se sastaju na poziv supredsjednika, najviše dvaput godišnje, od čega jednom tijekom sjednice Parlamentarne skupštine Euronest.
2. Na prijedlog Predsjedništva odbora supredsjednici sastavljaju i podnose prijedlog dnevnog reda svake sjednice odbora.
3. Sjednice odbora održavaju se na radnim jezicima Parlamentarne skupštine Euronest. Ako odbor ne odluči drugačije, sve sjednice su javne.
4. Predsjednik vodi rasprave, brine se o poštovanju Poslovnika, održava red, daje riječ govornicima, proglašava rasprave zaključenima, pokreće glasovanje o temama i objavljuje ishod glasovanja.
5. Članovi nemaju pravo na riječ osim ako im to predsjednik ne odobri. Govornika se ne smije prekidati osim zbog povrede Poslovnika. Ako se govornik udalji od teme, predsjednik ga opominje, a ako se to ponovi može mu oduzeti riječ do kraja rasprave o toj temi.
6. Predsjednik opominje svakog člana odbora koji ometa red tijekom rasprave. Ako se to ponovi, predsjednik može dotičnog člana udaljiti iz prostorije do kraja sjednice.
7. Dva ili više odbora mogu, u skladu s dogovorom između dvaju Predsjedništava, održavati zajedničke sjednice o temama od zajedničkog interesa.

Članak 6.**Izvješća i žurne teme**

1. Odbori mogu, uz odobrenje Predsjedništva, imenovati izjavitelje za razmatranje određenih pitanja u svojoj nadležnosti i pripremu izvješća koja se podnose Parlamentarnoj skupštini Euronest. Broj takvih izvješća u načelu je ograničen na jedno izvješće po odboru i sjednici. Predsjedništvo može na zahtjev supredsjednika odbora odlučiti o koliko će se izvješća glasovati po sjednici, ovisno o napretku u njihovoj pripremi.
2. U iznimnim okolnostima odbor može predložiti žurne teme Parlamentarnoj skupštini Euronest. Broj žurnih tema ograničen je u skladu s člankom 9. stavkom 2. točkom (b) Poslovnika Parlamentarne skupštine Euronest.
3. Osim toga, odbori mogu raspravljati o ostalim točkama dnevnog reda bez izvješća i mogu pisanim putem obavijestiti Predsjedništvo Parlamentarne skupštine Euronest da se o tim točkama raspravljalo.
4. Odbori o svojem radu podnose izvješće Parlamentarnoj skupštini Euronest.

Članak 7.**Kvorum i glasovanje**

1. Kvorum odbora postiže se nazočnošću najmanje jedne trećine članova iz svake komponente.
2. Svi su glasovi valjani bez obzira na broj glasača. Međutim, svaki član odbora može zatražiti utvrđivanje kvoruma prije glasovanja. Ako se nakon takvog zahtjeva ne utvrdi kvorum, glasovanje se odgađa.

3. Odbor donosi odluke dvotrećinskom većinom glasova članova koji su sudjelovali u glasovanju. Svaki član može podnijeti amandmane za razmatranje u odboru. U odboru se glasuje podizanjem ruke, pri čemu svaki član ima jedan osobni i neprenosivi glas.
4. Glasove prebrojava Povjerenstvo za prebrojavanje glasova, u čijem su sastavu dva jednaka dijela koje čine predstavnici tajništva svake komponente Parlamentarne skupštine Euronest. Povjerenstvo za prebrojavanje glasova imenuje Predsjedništvo (ili supredsjednici odbora) prije početka predmetne sjednice, a o rezultatu prebrojavanja glasova izravno izvješćuje supredsjednike.
5. Svaki član može podnijeti amandmane za razmatranje u odboru u roku koji najave supredsjednici. Amandmani se odnose na tekst koji se namjerava izmijeniti i podnose se pisanim putem. Usmeni amandmani mogu se uzeti u obzir samo ako im je namjera ispravljanje činjenične ili jezične pogreške. Nikakvi drugi usmeni amandmani ne bi se trebali uzeti u obzir.
6. Ako su zahtjev za glasovanje po pojedinim komponentama podnijela prije početka glasovanja najmanje tri člana odbora koji pripadaju najmanje dvama klubovima zastupnika u Europskom parlamentu ili najmanje dvama izaslanstvima iz komponente istočnoeuropskih zemalja partnerica u Parlamentarnoj skupštini Euronest, glasovanje se provodi tako da predstavnici istočnoeuropskih zemalja partnerica i predstavnici Europskog parlamenta glasuju odvojeno, ali istodobno. Predmetni tekst usvaja se ako se postigne dvotrećinska većina glasova danih odvojeno u objema komponentama.
7. Ako tekst o kojem se će se glasovati sadrži dvije ili više odredbi, upućuje na dvije ili više točaka ili ga se može podijeliti na dva ili više dijelova s različitim značenjem i/ili normativnom vrijednošću, klub zastupnika u Europskom parlamentu ili najmanje pet članova Parlamentarne skupštine Euronest mogu zahtijevati glasovanje po dijelovima. Zahtjev upućen supredsjednicima podnosi se pisanim putem najkasnije do 18.00 dan uoči glasovanja osim ako supredsjednici ne odrede drugi rok te se u pravilu smatra prihvaćenim.

Članak 8.

Ostala pravila

1. Parlament domaćin sjednice odbora odgovoran je za praktične pripreme, pomoć pri organizaciji sjednice i s tim povezane troškove.
2. Međutim, na prijedlog Predsjedništva, Parlamentarna skupština Euronest može preporučiti da ostali parlamenti daju financijski doprinos za pokriće troškova organizacije sjednice odbora.

Članak 9.

Tumačenja Poslovnika

Supredsjednici ili Predsjedništvo odbora na zahtjev supredsjednika imaju pravo donositi odluke o svim pitanjima koja se tiču tumačenja Poslovnika stalnih odbora.

Članak 10.

Izmjena Poslovnika stalnih odbora

1. Izmjene Poslovnika stalnih odbora donosi Parlamentarna skupština Euronest na temelju prijedloga Predsjedništva.
 2. Izmjene se donose dvotrećinskom većinom glasova članova koji su sudjelovali u glasovanju. Ako je zahtjev za glasovanje po odvojenim komponentama prije početka glasovanja podnijela najmanje desetina članova koji pripadaju najmanje dvama klubovima zastupnika u Europskom parlamentu ili najmanje dvama izaslanstvima iz komponente istočnoeuropskih zemalja partnerica u Parlamentarnoj skupštini Euronest, glasovanje se provodi tako da predstavnici istočnoeuropskih zemalja partnerica i predstavnici Europskog parlamenta glasuju odvojeno. Tekst o kojem se glasuje smatra se usvojenim ako ostvari dvotrećinsku većinu glasova danih odvojeno u obje komponente.
 3. Ako prilikom glasovanja nije drugačije navedeno, izmjene Poslovnika stalnih odbora stupaju na snagu odmah nakon njihova donošenja.
-

ISSN 1977-1088 (elektroničko izdanje)
ISSN 1977-060X (tiskano izdanje)

Ured za publikacije Europske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

HR